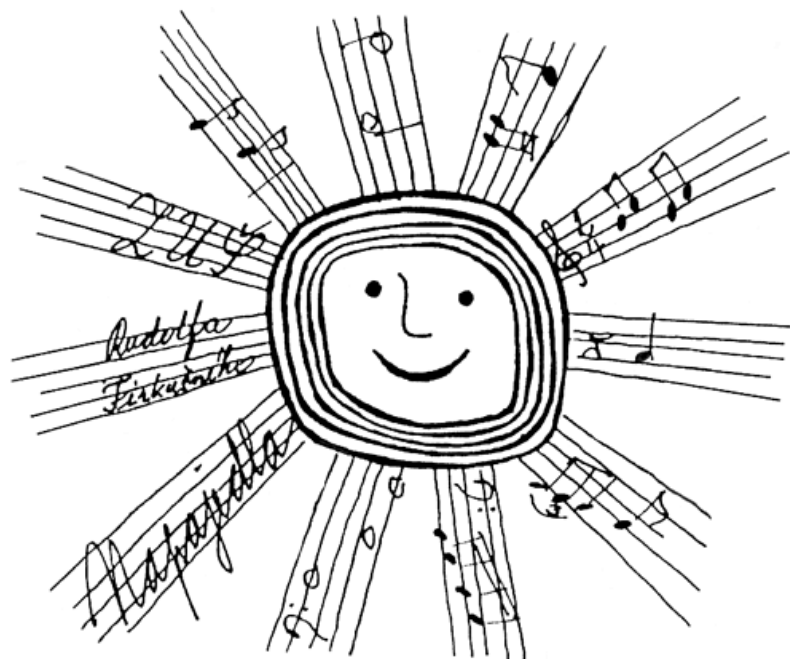

Základní umělecká škola Rudolfa Firkušného Napajedla

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Non schoale sed vitae discimus.
Neučíme se pro školu, ale pro život.
Seneca

Platnost od 1. 9. 2015

OBSAH

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1 Počet oborů, velikost	4
2.2 Historie a současnost	4
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4 Dlouhodobé projekty, regionální spolupráce	5
2.5 Vybavení školy a její podmínky	6
3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE	7
4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY	8
5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU	9
5.1 Přípravné studium	9
5.2 Studijní zaměření Hra na akordeon	10
5.3 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	13
5.4 Studijní zaměření Hra na cimbál	17
5.5 Studijní zaměření Hra na housle	20
5.6 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)	23
5.7 Studijní zaměření Hra na klarinet	27
5.8 Studijní zaměření Hra na klavír	29
5.9 Studijní zaměření Hra na kontrabas	34
5.10 Studijní zaměření Hra na kytaru	36
5.11 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu	40
5.12 Studijní zaměření Hra na saxofon	43
5.13 Studijní zaměření Sólový zpěv	46
5.14 Studijní zaměření Hra na trubku	49
5.15 Studijní zaměření Hra na varhany	52
5.16 Studijní zaměření Hra na violoncello	56
5.17 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	59
5.18 Studijní zaměření Hra na lesní roh	62
5.19 Studijní zaměření Hra na pozoun	65
5.20 Studijní zaměření Hra na tubu	67
5.21 Hudební nauka	69
5.22 Komorní, souborová hra a orchestrální hra, sborový zpěv	71
6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	77
6.1 Přípravné studium	78
6.2 Studijní zaměření Výtvarná tvorba	79
6.3 Studijní zaměření Počítačová grafika	81
7 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	83
8 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	83
9 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	83

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Základní umělecká škola Rudolfa Firkušného Napajedla
ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Motivační název: Non schoale sed vitae discimus.
Neučíme se pro školu, ale pro život.
Seneca

Předkladatel: Základní umělecká škola Rudolfa Firkušného Napajedla
Komenského 305, 763 61 Napajedla
IČO: 46311131

Ředitelka školy: Lenka Hanáčková
Telefon: 577 944 257, 577 941 077
E-mail: zusnap@zlinedu.cz
www.zusrf.cz

Zřizovatel: Krajský úřad Zlínského kraje
tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín
Telefon: 577 043 111
E-mail: podatelna@kr-zlinsky.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2015

Lenka Hanáčková, ředitelka školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Hudební obor - akordeon, bicí, cimbál, flétna zobcová a příčná, housle, keyboard, klavír, klarinet, kontrabas, kytara, lesní roh, pozoun, saxofon, trubka, tuba, varhany, violoncello, zpěv. Vyučuje se v přípravných ročnících, v I. a II. vzdělávacím stupni.

Výtvarný obor - plošná tvorba, prostorová tvorba, výtvarná kultura, grafický design, digitální fotografie. Vyučuje se v přípravných ročnících, I. a II. vzdělávacím stupni.

Na škole pracují dva pěvecké sbory a řada souborů (akordeonový, kytarový, smyčcový, flétnový, bigbeatový, jazzový, cimbálová muzika, táborový orchestr).

Sídlo školy je v Napajedlích, pobočky v Halenkovicích (VO, HO), Spytihněvi (VO), Babicích (VO, HO), Topolné (VO).

Kapacitní číslo je 465 žáků.

2.2 Historie a současnost

Škola byla otevřena v roce 1951 jako pobočka hudební školy z blízkých Otrokovic.

Po roce se osamostatnila. Učilo se ve starém selském stavení a to především hře na housle a klavír. V roce 1961 došlo k přestěhování školy do budovy záměčku na náměstí, kde sídlila až do roku 2003. Během této doby se rozšířilo vyučování o další hudební nástroje, komorní a pěvecké soubory a od roku 1983 o výtvarný obor. Nyní škola působí v budově bývalého kláštera, který je majetkem města.

Z hudební školy se během společenských změn stala lidová škola umění a později základní umělecká škola. V roce 1991 se jí dostalo cti nosit jméno významného napajedelského rodáka, klavíristy světového jména, Mistra Rudolfa Firkušného.

V prvních letech školy se ve vedení vystřídala řada ředitelů. V roce 1956 nastoupil do této funkce Josef Cenek, po sedmi letech jej nahradila Věra Žáková, od roku 1999 byl ředitelem Mgr. Emil Sláma a nyní je ve funkci Lenka Hanáčková.

Mezi pedagogy byla řada osobností, která ovlivnila kulturní dění v Napajedlích a okolí a vychovala mnoho výborných muzikantů. Byli to například houslista Josef Nosek, klarinetista Václav Mañas.

Někteří současní učitelé jsou bývalými žáky školy, mnoho bývalých absolventů se věnuje hudbě i výtvarnému umění profesionálně i na výborné amatérské úrovni.¹

¹ Významní úspěšní absolventi - Miloš Raisigl, Ondřej Hubáček, Lucie Kašpárková, Břetislav Hera

Škola vždy spolupracovala s organizacemi města a stále se zúčastňuje jejich akcí. Sama pořádá mnoho koncertů pro rodiče a veřejnost, pro seniory i pro děti v mateřské školce. Žáci úspěšně reprezentují svou školu na přehlídkách, výstavách a soutěžích. Úroveň školy lze ocenit i na absolventských koncertech a výstavách. Velkou pozornost budí výkony táborevého orchestru, které jsou výsledkem práce pedagogů na hudebním táboře.

Při škole působí a oporou jí je Společnost přátel ZUŠ R. Firkušného Napajedla. Pomáhá při organizaci a materiálním zajištění mnoha akcí školy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Počet učitelů se dlouhodobě pohybuje mezi čísly 16 – 18 a v důsledku toho se mírně proměňují genderové údaje, informace o aprobovanosti nebo úvazcích. Přesto se dá obecně shrnout: kolektiv pedagogů je téměř plně aprobovaný, žen je více než mužů, ze dvou třetin se jedná o pedagogy na celý úvazek.

Většina pedagogů se zúčastňuje dalšího vzdělávání, např. formou kurzů a školení a pracuje na svém sebevzdělávání. Jejich žáci studují na středních uměleckých školách a akademiích doma i v zahraničí, výborně reprezentují školu na soutěžích, přehlídkách a výstavách.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální spolupráce

Dlouhodobým projektem je „ZUŠkolka“. Pedagogové navštěvují mateřské školy v Napajedlích a okolí, pracují s dětmi, vytváří společné programy, představují hudební nástroje, výtvarné techniky. Na závěr roku učitelé vytvoří pořad nebo koncert pro dětské posluchače v sále školy. Jako hosté se zúčastní i děti ze Základní praktické a speciální školy v Otrokovicích.

Hudební tábor se poprvé konal v roce 2001, nejdříve ve Velkých Karlovicích, pak v Čeladné a nyní v Čeložnici u Kyjova. V průměru 50 dětí a 10 pedagogů tráví týden o prázdninách nacvičováním přitažlivého repertoáru podle aktuálního zaměření tábora, který pak uplatní na několika koncertech pro školy, rodiče a veřejnost. Garantem tábora je Společnost přátel ZUŠ R. Firkušného.

Projekt „**Děti do koncertních sálů a výstavních síní**“ zajišťuje žákům naší školy kontakt s přímým uměním prostřednictvím návštěv koncertů, výstav nebo divadelních představení. Kulturní akce pro děti vybírají vyučující s ohledem na jejich věk, potřeby a v souladu s děním v kultuře nebo aktuálním výročím v uměleckém světě. Cílem projektu je výchova kultivovaných a kulturních jedinců s celoživotním zájmem o umění. Finanční podporu projektu zajišťuje Společnost přátel.

Rudolf Firkušný (1912 Napajedla – 1994 Staatsburg)

V roce 2014 proběhl již 14. ročník koncertů **Setkání s hudbou – Pocta Mistru Rudolfu Firkušnému** jako každoroční vzpomínka na tohoto pianistu a současně jako dárek k jeho narozeninám.

Festival „Pocta Rudolfu Firkušnému“ – škola se pravidelně podílí na organizaci festivalu, který měl v roce 2014 7. ročník. Město vzpomíná v tří denním koncertním cyklu na vynikajícího rodáka.

Učitelé spolupracují s MěÚ, se školami a dalšími organizacemi v Napajedlích a také s obecními úřady, základními a mateřskými školami v místech odloučených pracovišť.

Žáci pravidelně vyjíždějí na soustředění, která jsou aktuální zejména před soutěžemi nebo významnými akcemi školy.

2.5 Vybavení školy

Budova ZUŠ R. Firkušného je majetkem města. Tento bývalý klášter se nachází mimo centrum, v místě centralizace napajedelského školství, sportovišť, koncertních prostor, knihovny, muzea. Je výborně dopravně dostupný. Díky úsilí MěÚ Napajedla je budova opravena a poskytuje prostory vhodné pro školu. V přízemí žáci a učitelé využívají Koncertní sál R. Firkušného – Klášterní kapli včetně tanečního sálku. V 1. patře sídlí vedení školy a kancelář, jsou zde učebny pro individuální výuku a výuku hudebně teoretických předmětů. Ve druhém patře jsou tři učebny výtvarného oboru, z toho jedna pro počítačovou grafiku. Vedle učeben pro individuální výuku je zde i koncertní sál školy.

Škola disponuje nástrojovými, notovými a knižními archívy, díky nimž může dětem některé noty a nástroje zapůjčovat. Pro výuku klavíristů má 2 křídla, v dalších třídách jsou pianina. V roce 2011 obdržela škola darem varhany a díky tomu se rozrostla nabídka vyučovaných nástrojů. Výuku obohacuje také používání moderní techniky – počítačů (speciální hudební a grafické programy), kopírek, interaktivní tabule, fotoaparátů, kamery, zvukových aparatur atp. Výtvarný obor má k dispozici hrncářský kruh, vypalovací pec, pec na smaltu, počítačové jednotky k výuce počítačové grafiky, dataprojektor s promítacím plátnem a notebookem.

3 ZAMĚŘENÍ A VIZE ŠKOLY

Naší vizí, k níž směřujeme, je **žák**, vybavený dobrými teoretickými znalostmi i praktickými dovednostmi, **přesvědčený o smysluplnosti svého hudebního nebo výtvarného vzdělávání**. Umí se podělit o radost z uměleckých prožitků, má úctu ke kultuře. Projevuje se jako lidsky zralá osobnost, schopná empatie. Ví, že bez systematické práce, naslouchání pedagogům a schopnosti spolupráce se jeho umělecký růst neobejde. Žák s těmito kvalitami bude dobrým amatérským i případným profesionálním umělcem.

Takového žáka chceme vychovat pomocí ověřených, námi zvolených postupů. Na prvním místě je **osobnost učitele – profesionála**, pro kterého je práce s dětmi posláním a který si své vzdělání neustále prohlubuje. Spolupracuje se svými kolegy napříč nabízeným spektrem vyučovaných předmětů. Používá nové, progresivní postupy a zároveň ctí léty praxe ověřené metody. Má oporu v materiálním vybavení a v celkově příjemném prostředí a klimatu školy. Snažení učitele je v souladu s požadavky rodičů a dětí, kterým umí naslouchat a zohledňuje jejich individuální potřeby a zájmy v každé vyučovací hodině.

Další vizí je **nepostradatelnost školy** pro město Napajedla a celý region. Kultura ovlivňuje kvalitu života v obrovské míře, zasahuje do všech oblastí lidské činnosti. Jestliže budou děti od útlého věku ke kultuře vedeny, předejde se pocitům nenaplněnosti volného času, sníží se kriminalizace společnosti. Budou-li naši žáci na koncertech a výstavách pro rodiče, kamarády a veřejnost ukazovat získané dovednosti, nejenže podpoří vlastní zájem o studium, ale ukáží ostatním možnou cestu životem a budou kultivovat samotnou společnost.

Škola nabízí široké spektrum akcí vlastních nebo ve spolupráci s městem a jeho složkami, dále s obcemi v regionu, především v místě odloučených pracovišť. Je také garantem – opět ve spolupráci s městem - udržení trvalé vzpomínky na významného napajedelského rodáka, klavíristu Rudolfa Firkušného.

Bez patřičné prezentace na veřejnosti se cíl nezastupitelnosti uměleckého školství bude těžko prosazovat. Proto škola vytváří novou výstavní a propagační politiku. Nezbytná je spolupráce se školami, přednostně s mateřskými školami v Napajedlích a okolí, aby zde bylo početné zázemí zájemců o studium.

Žák – člen komorního, souborového, sborového, orchestrálního seskupení nebo tvůrce společných výtvarných projektů. To je naše představa o seberealizaci dětí vedle jejich individuálních uměleckých aktivit. Učí děti podřídit zájmy jednotlivce zájmům kolektivu, připravuje žáky na uplatnění v kapelách, muzikách, orchestrech v době dospělosti.

K uskutečnění této vize je třeba jít cestou **pestré nabídky** školy. Ve všech oblastech výtvarného oboru včetně grafické, při tvorbě prostorových projektů atp.; v hudebním oboru žánrově přitažlivou nabídkou komorních souborů, sborů, hrou v orchestru. To je podmíněno např. růzností hudebních nástrojů, ale především přitažlivým repertoárem všech historických období až po moderní hudbu.

Důležitým momentem jsou soustředění včetně **hudebního tábora**, který rozšiřuje nabídku školy i na prázdniny.

4 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY

- používání správných metodických postupů, prohloubených samostudiem, školením a pedagogickými přípravami pro všechny časové úseky školního roku
- dohled na dodržování a upevňování naučených dovedností žáka (postavení, držení nástroje atp.) včetně vysvětlování funkcí a principu správného ovládání hlasu nebo nástroje
- praktické ukázky - předehrávání látky učitelem v hodinách
- spoluúčast dítěte při nastudování skladby – konzultace postupů, hodnocení jejich efektivnosti
- poslech studovaných děl na DVD v souvislosti s odborným výkladem o jejich vzniku a interpretaci
- přizpůsobení tempa vyučování individuálním možnostem žáků a v případě potřeby rozšíření vyučování nadaných a talentovaných žáků
- povinnost pravidelné domácí přípravy – motivace k pracovitosti
- odměňování známkami, ústní pochvalou, vystoupením či výstavou prací
- vedení k vhodnému vystupování ve společnosti a na veřejnosti (včetně společenského oděvu), pěstování psychické odolnosti
- důsledná pozornost věnovaná slušnému chování žáků při vyučování a při pobytu v budově školy (služby na chodbách) a následně při všech akcích
- zprostředkování návštěv galerií, muzeí, koncertů, divadel, promítání dokumentů o umění a umělcích, poslech DVD s hudbou všech žánrů
- podpora místních a regionálních kulturních tradic, událostí, umělců atd., preference osobnosti R. Firkušného
- realizování společných projektů VO a HO (např. vernisáže)
- začleňování žáků do komorních souborů a pěstování souhry v hodinách (pořádání hudebního tábora)
- učení vlastním příkladem: komunikativní učitel = komunikativní žák
- zaangažování rodičů na vystoupení a dalších akcích školy pro dobrou komunikaci mezi žákem, rodičem a učitelem

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.1 Přípravné studium

Učební plán 1 – dvouleté studium

Učební plán 1.1	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova – PHV	2	1
Přípravná nástrojová instruktáž – PNI		1

Pozn.:

1. pro děti předškolního věku od 5 let
2. ve výjimečných případech může v Učebním plánu 1.1 rozhodnout ředitel školy o udělení hodinové dotace PNI i v 1. pololetí

Učební plán 1.2	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova – PHV	1	1
Přípravná nástrojová instruktáž – PNI	1	1

Pozn.:

1. studium navazuje na Učební plán 1.1, je určeno pro děti školou povinné

Učební plán 2 – jednoleté studium

Učební plán 2	1. pololetí	2. pololetí
Přípravná hudební výchova – PHV	2	1
Přípravná nástrojová instruktáž – PNI		1

Pozn.:

1. pro děti školou povinné
2. ve výjimečných případech může v Učebním plánu 2 rozhodnout ředitel školy o udělení hodinové dotace PNI i v 1. pololetí

PHV probíhá formou kolektivního vyučování.

PNI probíhá formou individuálního nebo skupinového vyučování (2 – 4 žáci), žáci jsou zařazeni na základě doporučení učitele.

Učební osnovy

Přípravná hudební výchova

Žák:

- orientuje se v termínech zvuky, tóny a jejich vlastnosti
- ovládá základy notopisu
- poznává tóny v rozmezí jednočárkované oktávy
- rozlišuje základní rytmy
- doprovodí melodii jednoduchým rytmickým doprovodem
- popíše poslechovou skladbu s ohledem na její náladu (tempo, dynamika, charakteristické prvky), nástrojové obsazení a pokusí se o její pohybové ztvárnění
- zpívá sborově i sólově jednoduché lidové a dětské písně s přihlédnutím k vrozeným dispozicím

Přípravná nástrojová instruktáž

- viz učební osnovy jednotlivých studijních zaměření

5.2 Studijní zaměření Hra na akordeon

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<u>Povinně volitelné předměty</u>											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra fléten											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák:

Přípravné studium 1.1

- předvede správné sezení u nástroje, postavení pravé i levé ruky a vedení měchu
- orientuje se na klávesovém hmatníku v jednočárkované oktávě
- hraje pravou rukou jednoduché písňe podle sluchu v rozsahu do pěti tónů tenuto
- transponuje z tóniny C dur do G dur
- doprovodí zpěv pomocí basových tónů levé ruky na knoflicích C a G

Přípravné studium 1.2

- předvede správné sezení u nástroje, postavení pravé i levé ruky a vedení měchu
- orientuje se na klávesovém hmatníku c1 – g2
- hraje pravou rukou jednoduché písňe podle sluchu v rozsahu do pěti tónů tenuto, staccato a legato
- hraje podle not v rozsahu c2 – g2
- transponuje z tóniny C dur do G dur a D dur
- doprovodí zpěv pomocí základních basových tónů levé ruky na knoflicích C, G, D a F
- předvede základní souhru obou rukou

Přípravné studium 2

- předvede správné sezení u nástroje, postavení pravé i levé ruky a vedení měchu
- orientuje se na klávesovém hmatníku c1 – g2
- hraje pravou rukou jednoduché písňe podle sluchu v rozsahu do pěti tónů tenuto, staccato a legato
- hraje podle not v rozsahu c2 – g2
- transponuje z tóniny C dur do G dur a D dur

- doprovodí zpěv pomocí základních basových tónů levé ruky na knoflicích C, G, D a F
- předvede základní souhru obou rukou

I. stupeň

Žák:

1.ročník

- předvede sezení u nástroje, držení nástroje, postavení pravé a levé ruky a základní souhru obou rukou
- orientuje se na klávesovém hmatníku v pětiprstové poloze, používá při hře basové knoflíky v základní a pomocné řadě s příslušnými durovými akordy (C, G, D, F)
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu v G klíči a používaných tónech v F klíči, hraje podle tohoto zápisu
- ovládá vedení měchu podle značek
- hraje tenuto, staccato a legato i v kombinaci při souhře

2.ročník

- uvědomuje si a dodržuje správné sezení a postavení rukou při hře
- orientuje se na klávesovém hmatníku i při rozšíření pětiprstové polohy a posunu ruky
- hraje akordický doprovod dur s kvintovým a terciovým basem
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu v tóninách C, G, D, A, F a hraje podle tohoto zápisu
- ovládá tečkovaný rytmus
- uvědomuje si a ovládá správné tvoření tónu, jeho nasazení a ukončení podle notového zápisu
- ovládá hru tenuto, staccato a legato při dodržení nezávislosti rukou

3.ročník

- hraje přirozeně uvolněně v pomalých i rychlejších tempech se správným prstovým a měchovým frázováním
- orientuje se na hmatnících při hře skoků
- ovládá hru dvojhmatů v pravé ruce a jednoduchého dvojhlasu
- hraje akordický doprovod s použitím mollových akordů a septakordů
- tvoří jednoduchý doprovod k lidovým písním a transponuje je do jiných tónin
- ovládá hru synkopy, trioly
- orientuje se ve složitějších rytmech
- používá základní dva registry pro hru v pravé ruce
- hraje z listu písně pro 1. ročník
- hraje skladby se správným měchovým i prstovým frázováním, využívá sluchovou sebekontrolu
- ovládá hru legato, staccato v různých kombinacích u souhry rukou
- hraje přednesové skladby odlišné nálady a charakteru, ovládá hru ritardando a accelerando
- hraje písně v mollové tónině
- hraje z paměti lidové písně a přednesové skladbičky i dvojhlasé s dynamikou a správným měchem

4.ročník

- hraje složitější rytmické a melodické kombinace v souladu s výrazovou stránkou
- ovládá hru v základních tóninách dur i moll v rychlejších tempech s použitím prstové i měchové artikulace a s dynamikou
- hraje melodické ozdoby příraz a nátryl
- hraje skladby odlišných charakterů s využitím barevných možností nástroje
- vybrané přednesové skladby hraje z paměti s použitím výrazových prostředků
- tvoří doprovod k písničím durovým
- hraje z listu skladby pro 2. ročník
- je schopen hry v komorním souboru nebo orchestru

5.ročník

- hraje složitější rytmické a melodické kombinace v souladu s výrazovou stránkou a snahou o kulturu tónu
- ovládá hru vícehlasých skladeb z not, dokonalejší hru dvojhmatů, melodických ozdob (skupinka, mordent, obal)
- hraje skladby ze světové literatury, tance, swingovou hudbu, populární skladby
- vybrané přednesové skladby hraje z paměti s použitím výrazových prostředků a rejstříků
- tvoří doprovod k písničím durovým i mollovým
- hraje z listu skladby pro 3. ročník
- hraje v souboru nebo komorní hře a účastní se jejich veřejných vystoupení

6.ročník

- hraje čtyřhlasý tónický kvintakord ke stupnicím, dominantní septakord pravou rukou
- ovládá hru trylků, měchového legata, staccata a střídavého měchu
- hraje skladby odlišných stylů, respektuje a dodržuje jejich správnou interpretaci
- rozšiřuje svůj repertoár o skladby podle vlastního zájmu
- hraje podle akordových značek
- hraje z listu skladby pro 4. ročník

7.ročník

- hraje prstová cvičení zaměřená na zlepšení pohyblivosti prstů, rytmickou a dynamickou vyrovnanost
- zvládá samostudium lehčích skladeb s použitím probraných výrazových prostředků
- je schopen hrát podle sluchu oblíbené melodie
- podílí se na výběru absolventského repertoáru, poslouchá interpretace z nahrávek
- připraví se na absolventský koncert

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- samostatně uplatňuje a zdokonalí všechny dovednosti a vědomosti získané v prvním stupni studia
- kriticky hodnotí a analyzuje svůj výkon při veřejném vystoupení
- využívá stálou sluchovou sebekontrolu

2. ročník

- ovládá správné zásady při samostatném studiu vybraných skladeb, tvoří vhodné prstoklady a měchové značky
- interpretuje skladby různých žánrů - barokní, soudobou, populární, lidovou, taneční i jazzovou hudbu s využitím nastudovaných technických i výrazových prostředků

3. ročník

- v souladu se získanými vědomostmi a dovednostmi aktivně zapojuje vlastní způsob interpretace skladeb
- kontroluje kvalitu tónů, prstovou a měchovou artikulaci sluchem
- pohotově hraje z listu jednodušší skladby
- hraje skladby většího rozsahu

4. ročník

- profiluje se ve svém oblíbeném žánru, poslouchá nahrávky interpretů, vyhodnocuje je a srovnává
- připraví se na absolventský koncert
- hraje vybrané skladby z paměti, pravidelně se účastní veřejných vystoupení
- zapojuje se do hry v různých souborech a komorních hrách ve spolupráci s jinými nástroji

5.3 Studijní zaměření Hra na bicí

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na bicí	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelné předměty</i>											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra fléten											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák:

Přípravné studium 1.1

- sedí správně u nástroje
- vytleská jednoduché rytmické figury metodou opakování učitel – žák
- uchopí paličky dle pokynů učitele
- vytukává jednoduché říkanky na libovolný perkusní nástroj

Přípravné studium 1.2

- fixuje správné sezení u nástroje
- doprovodí na libovolný perkusní nástroj jednoduchou lidovou píseň
- fixuje správné držení paliček
- zná základní rytmické hodnoty (nota celá, půlová, čtvrt'ová)

Přípravné studium 2

- sedí správně u nástroje
- fixuje správné držení paliček
- pozná základní rytmické hodnoty (nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová)
- hraje střídavě úhozy pravou i levou rukou na malý buben

I. stupeň

Žák:

1.ročník

- fixuje s pomocí učitele správné držení těla při hře na malý buben
- předvede správné držení paliček
- střídá úhozy pravé a levé ruky v různých kombinacích
- orientuje se v základních rytmických hodnotách (nota celá, půlová, čtvrt'ová a osminová)
- hraje jednoduchý notový zápis (nota celá – osminová)
- rozlišuje 2/4, 3/4 a 4/4 takt
- rytmicky doprovodí lidovou píseň na malý buben

2.ročník

- fixuje samostatně správné držení těla, paliček a uvolněné zápěstí
 - rozpozná základy speciální notace a používaných značek
 - předvede kombinované úhozy v osminových hodnotách
 - hraje elementární patterny* na soupravu
 - definuje a předvede tečkovaný rytmus
 - využívá dynamickou škálu: *mf* - *f*
 - doprovodí lidovou píseň ve 2/4 a 3/4 taktu
 - pojmenuje dostupné perkusní nástroje
- *(*pattern*: rytmický vzorec)

3.ročník

- využívá přírazy a akcenty na malý buben
- hraje patterny na soupravu v různých dynamikách
- předvede kratší sólo na celou soupravu
- definuje a předvede další rytmické útvary (triola, synkopa)
- hraje část rytmické stupnice od čtvrt'ových po šestnáctinové hodnoty

- rozšiřuje dynamickou škálu: $p - f$
- tvoří vlastní rytmy
- předvede jednoduchou lidovou píseň na melodický bicí nástroj

4.ročník

- hraje etudy na malý buben s dynamikou
- používá crescendo, decrescendo
- zdokonaluje koordinaci a nezávislost všech čtyř končetin
- hraje rytmické patterny v různých tempech
- předvede jednostránkové sólo na celou soupravu
- hraje základní polyrytmy
- nastaví soupravu tak, aby vyhovovala jeho tělesným dispozicím
- analyzuje snadné nahrávky a interpretuje party bicích nástrojů
- má znalosti historického vývoje bicích nástrojů
- předvede stupnici na melodický bicí nástroj

5.ročník

- hraje paradiddle a dvojúhozy
- střídá rychle dynamické rejstříky
- využívá technické prvky z malého bubnu při hře na soupravu
- rozšiřuje hru rytmické stupnice po sextoly
- rozloží i sestaví soupravu, vyjma výměny blan
- naladí si malý buben
- hraje základní patterny na soupravu i etudy na malý buben z listu dle výběru učitele
- na základě analýzy nahrávky rozličných stylů interpretuje party bicích nástrojů
- má znalosti o blanzvučných, melodických a perkusních nástrojích

6.ročník

- učí se nové prvky na malý buben (jiné způsoby držení paliček, dvojité přírazy)
- ovládá hru metličkami
- ovládá různé prstové techniky při hře na malý buben
- hraje patterny v lichých taktech
- vhodně uplatňuje vlastní výrazové prvky při hře
- předvede různé žánrové styly (swing, rock, pop)
- hraje skladby z listu přiměřené obtížnosti
- je schopen drobné improvizace
- sluchově analyzuje složitější skladby (jazzrock, latin, etno)
- přiřadí jednotlivé bicí nástroje vzhledem k jejich využití v různých žánrech a hudebních tělesech

7.ročník

- využívá celou dynamickou škálu včetně výrazových prostředků
- hraje složitější patterny s metronomem
- interpretuje různé žánry i s výrazovými prostředky
- uplatňuje polyrytmické prvky při hře na celou soupravu
- rozloží i sestaví soupravu včetně výměny blan a znalostí jejich vlastností
- má znalosti ohledně vhodného výběru činelů, blan a dalších komponent pro různé žánrové styly
- hraje skladby z listu přiměřené obtížnosti

- improvizuje v rámci jednoduché formy
- přistupuje kreativně a samostatně ke skladbám
- přiřadí jednotlivé bicí nástroje k jejich využití v různých žánrech a hudebních tělesech
- předvede drobnou skladbu nebo etudu na melodický bicí nástroj

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- předvede celou rytmickou stupnici ve středním tempu
- využívá celou dynamickou škálu včetně výrazových prostředků
- hraje paterny v sudých i lichých taktech
- kreativně používá akcenty

2. ročník

- interpretuje koncertní etudy na malý buben
- analyzuje nahrávky a interpretuje svůj part
- hraje složitější patterny v rychlém tempu
- samostatně nastuduje a interpretuje středně obtížné sólo

3. ročník

- v rámci komorní a souborové hry využívá všech získaných technických dovedností a zkušeností
- sestaví kompletně rozloženou soupravu včetně výměny blan a naladění
- zapojuje se samostatně do různých hudebních seskupení
- zdokonaluje techniku polyrytmů
- využívá doplňkové nástroje (efektové činely, cow bell, woodblock)

4. ročník

- vnímá kompletní dynamickou škálu a využívá ji vhodným způsobem s ohledem na charakter hrané skladby
- interpretuje z listu party různých žánrů i s dynamikou a výrazovými prostředky
- v rámci souborové a komorní hry interpretuje vlastní improvizaci
- orientuje se v historii i současnosti hudebního dění ve svém oboru
- má praktické zkušenosti s hrou na různé perkusní nástroje a adekvátním využití v různých žánrech
- zahraje etudu nebo skladbu střední obtížnosti na melodický bicí nástroj

5.4 Studijní zaměření Hra na cimbál

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na cimbál	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra fléten											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák:

Přípravné studium 1.1

- ukáže správné držení paliček při hře
- poznává 5 základních strun
- hraje střídavě tóny na strunách
- zahraje jednoduchou píseň a cvičení ve zvoleném paličkokladu a poloze

Přípravné studium 1.2

- při hře sedí uvolněně s rovnými zády
- poznává více základních strun
- hraje střídavě tóny na strunách
- dokáže zahrát píseň a cvičení ve zvoleném paličkokladu a poloze

Přípravné studium 2

- zaujímá správné držení paliček při hře, sedí uvolněně s rovnými zády
- pozná minimálně 8 základních strun
- hraje střídavě tóny na strunách
- dokáže zahrát píseň a cvičení ve zvoleném paličkokladu a poloze

I. stupeň

Žák:

1.ročník

- umí správně sedět za cimbálem
- zná cvičení k uvolnění rukou při hře
- umí číst i hrát dle jednoduchého notového zápisu z houslového i basového klíče

- zahraje plynule střídavě pravou i levou rukou
- používá pružný dopad paliček na struny
- hraje podle paličkokladu
- zahraje jednoduchou skladbu samostatně a také s doprovodem učitele

2. ročník

- orientuje se ve dvou a půl oktávách
- zahraje stupnice C, G dur a T5 v rozsahu jedné oktávy zvlášť
- používá pedál podle pokynu učitele
- zná pojem křížek, bé a uplatní je při hře
- zvládá jednoduchou souhru obou rukou
- hraje za klavírního doprovodu učitele
- předvede hru z paměti na jednoduché lidové písně

3. ročník

- má správně postavené a uvolněné ruce a prsty
- hraje stupnice do 4# v rozsahu dvou oktáv zvlášť
- v rámci dosahu ruky se orientuje na všech strunách
- zvládá základy dynamiky (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- používá základní prstovou artikulaci – legato, staccato,
- plynule zahraje naučenou skladbu - podle individuálních schopností také z paměti
- hraje dohromady T5 s obraty k probíraným stupnicím

4. ročník

- hraje T5 s obraty k příslušným stupnicím a 4hlasé arpeggio akordů
- hraje mollové stupnice do 3# a 3b zvlášť
- hraje skladby z různých stylových období
- rozvíjí hru dvojhmatů
- ovládá základy pedalizace
- zahraje jednoduchý notový zápis z listu

5. ročník

- používá intervaly tercie a sexty
- hraje stupnice durové dohromady a mollové zvlášť přes 2 oktávy s příslušnými akordy
- pod vedením učitele si vybírá charakterově rozmanité skladby a samostatně pracuje na jejich nácviku
- zahraje jednoduché lidové písně podle sluchu s doprovodem T, D, S
- poslouchá se, pracuje citlivěji s dynamikou a rozumí členění skladby podle hudebních frází

6. ročník

- provádí sebehodnocení a posouzení vlastního výkonu
- pracuje s dynamikou, vystihne charakter, obsah a náladu skladby
- hraje z paměti středně dlouhé skladby a písně
- hraje jednoduchá cimbálová dueta nebo sólo s doprovodem klavíru
- transponuje jednohlasou lidovou píseň s doprovodem T, D, S

7. ročník

- hraje skladby různého charakteru a slohových období

- podílí se samostatně na výběru svých skladeb
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- zahraje základní melodické ozdoby
- hraje akordy s obraty v celém rozsahu nástroje
- doprovodí melodii podle akordických nebo základních harmonických značek
- samostatně pracuje při nácvičku nových skladeb (tvorba paličkokladu a pedalizace)

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- při hře uplatňuje získané znalosti a technické i výrazové dovednosti z I. stupně
- pracuje dále se všemi durovými a mollovými stupnicemi
- hraje náročnější etudy
- samostatně tvoří paličkoklad pro skladby
- hraje melodické ozdoby
- hodnotí poslouchanou hudbu při poslechu CD a návštěvě koncertů

2. ročník

- pracuje dále se všemi durovými a mollovými stupnicemi (rychlejší tempa)
- aplikuje základní melodické ozdoby do skladeb
- hraje náročnější skladby světových autorů
- předvede jednoduchou improvizaci na téma lidové písně

3. ročník

- hraje s vyšší tónovou kulturou a při svém hudebním projevu uplatňuje dosud získané technické i výrazové dovednosti
- doprovází písně pomocí harmonických funkcí, melodie obohacuje vícehlasem, písně transponuje
- zapojuje se do veřejného vystupování
- aktivně poslouchá skladby klasické hudební literatury i populární hudby, přiměřenou formou vyjádří svůj názor na znějící hudbu

4. ročník

- zpracuje samostatně přednesově lidovou píseň
- samostatně pedalizuje a tvoří vlastní paličkoklady
- harmonizuje podle vlastního názoru skladby
- zhodnotí vlastní výkon
- posoudí kvalitu slyšených výkonů jiných interpretů

5.5 Studijní zaměření Hra na housle

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<u>Povinně volitelné předměty</u>											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra fléten											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák:

Přípravné studium 1.1

- předvede správný postoj při držení houslí a smyčce
- pozná struny, hraje pizzicato a arco na prázdných strunách
- hraje krátkými tahy smyčce středem a u žabky
- dokáže rytmicky zahrát říkadlo na prázdné struně, zabrnká písničku nebo cvičení na jedné struně

Přípravné studium 1.2

- předvede a popíše správný postoj při držení houslí a smyčce
- hraje pizzicato a arco na prázdných strunách, vnímá dělení smyčce na celý a polovinu
- dokáže zahrát píseň a cvičení na jedné struně ve zvoleném prstokladu a poloze

Přípravné studium 2

- předvede správný postoj při držení houslí a smyčce, pozná struny
- hraje pizzicato a arco na prázdných strunách
- hraje krátkými tahy smyčce středem a u žabky
- dokáže rytmicky zahrát říkadlo na prázdné struně, zabrnká písničku nebo cvičení na jedné struně

I. stupeň

Žák :

1. ročník

- vyjmenuje správné postupy pro postoj a držení houslí a smyčce

- loket smyčcové ruky dítě přenáší podle dané struny nahoru a dolů
- rozeznává části smyčce a směr smyku, koriguje tah
- hraje pizzicato a arco v probíraném prstokladu
- dá do souvislosti čtení jednoduchého notového zápisu ve vztahu ke hmatům
- pozná veselou, smutnou a pomalou melodii
- rozlišuje hru piano a mf
- hraje písničky nebo melodickou skladbičku z paměti
- hraje s učitelem dvojhlasou melodií

2. ročník

- opravuje držení nástroje a smyčce
- orientuje se na strunách při přechodech smyčce
- kombinuje jednoduché smyky- legato, détaché, staccato
- respektuje základní vztahy délky a rychlosti tahu smyčcem
- uvědomuje si nutnost sluchové představy hraného tónu
- kombinuje probírané prstoklady a rytmické útvary
- pozná taneční nebo pochodový charakter skladby
- hraje crescendo i decrescendo
- hraje písničky nebo melodickou skladbičku z paměti
- hraje part dvojhlasé melodie s dalším houslistou
- provede skladbu s klasickým doprovodem klavíru

3. ročník

- posoudí tvorbu tónu v souvislosti s tahem smyčce, vysvětlí základní principy pro vznik vibrata
- hraje smyky legato, staccato, řadové staccato, tenuto, détaché, martellé
- kombinuje další probrané prstoklady
- hraje synkopický rytmus, triolu, tečkovaný rytmus a jejich jednoduché kombinace
- orientuje se v notovém zápisu: předvětí, závětí, předtaktí, repetice, prima a sekunda volta
- rozlišuje umělou a lidovou melodii
- hraje skladby malých forem nebo jednu část cyklické skladby

4. ročník

- používá základní dynamická odstínění, obohacuje hru o vibrato a vystihne náladu písně
- kombinuje těžší smyky
- orientuje se v prstokladech v 1. a 3. poloze podle probírané látky
- hraje jednoduché dvojhmady v 1. poloze
- charakterizuje durovou a mollovou tóninu, rozeznává jednoduchou písňovou formu
- respektuje rady učitele pro domácí přípravu
- využívá získané znalosti a dovednosti pro hru z listu
- zapojuje se do souborové hry a příležitostných komorních seskupení

5. ročník

- hladce nasazuje smyčec na struny a dbá na pěkné začátky a konce tónů
- používá základní dyn. odstínění melodie a respektuje náhlé změny dynamiky
- kombinuje 1. a 3. polohu

- hraje 2. a 4. polohu ve stupnicích a etudách
- zvládá jednoduché dvojhmaty v 1. a 3. poloze
- poznává složitější grafické značky v notovém zápisu
- rozlišuje charakter jednoduchých tanečních forem, různých stylových období a hudby klasické a moderní
- dokáže samostatně nastudovat kratší úsek jednoduché skladby

6. ročník

- v pomalém tempu mění při obtížnějších smycích dynamiku a zachovává kultivovaný tón s vibratem
- plynule přechází z 1. do 3. polohy a kombinuje je s 2., 4. a 5. polohou
- hraje tříoktávové stupnice a akordy dur i moll
- zvládá jednoduché dvojhmaty a trojzvuky v 1. a 3. poloze
- orientuje se v cyklickém díle, chápe jeho stavbu
- hraje skladby různých stylů a žánrů s důrazem na požadavky ohledně smykové techniky, vibrata, melodických ozdob, charakteristických rytmů

7. ročník

- v pomalém i rychlejším tempu mění při obtížnějších smycích dynamiku a zachovává kultivovaný tón s vibratem
- využívá získané dovednosti při hře poloh
- v přednesech i etudách hraje dvojzvuky i trojzvuky
- frázuje melodie ve skladbách
- orientuje se v notovém zápisu interpretovaných skladeb jako celku a dává je do souvislosti s hudebními dějinami (doba vzniku, etnikum, program v hudbě)
- při studiu skladby používá správný postup a dosud získané zkušenosti
- zahraje skladbu obtížnějšího charakteru s vibratem a přihlednutím k slohovému období
- provede nastudovanou skladbu na závěrečném absolventském koncertě

II. stupeň

Žák:

1.ročník

- přechází z 1. až do 5. polohy podle zadaných prstokladů
- kombinuje všechny druhy smyků probírané v I. stupni studia
- dodržuje formu skladeb v návaznosti na svou technickou a intelektuální vyspělost
- hraje jednoduché skladby z listu v návaznosti na získané dovednosti z I. stupně
- zapojuje se do souborové hry a příležitostných komorních seskupení

2.ročník

- ve spolupráci s učitelem vyvozuje potřebné prstoklady v polohách
- aplikuje dosavadní smykové dovednosti na konkrétních požadavcích skladeb
- hraje z listu s dynamickým i agogickým výrazem
- samostatně nastuduje i skladby závažnějšího charakteru

3.ročník

- realizuje nové druhy smyků a hmatů na vyšší technické úrovni vyplývající z potřeb skladby
- vysvětlí vliv tahu smyčce a výměny smyku na kvalitu tónu
- hraje z listu s dynamickým i agogickým výrazem při souhře
- hraje skladbu většího rozsahu nebo významnějšího obsahu

4.ročník

- vnímá barvu tónu v souvislosti s náladou skladby a přizpůsobuje tomu prstoklady
- podřizuje smykovou techniku požadavkům období vzniku skladby a jejímu žánru
- vytváří si názor na slyšenou interpretaci skladeb a osobní preference při návštěvě koncertů a výběru skladeb
- provede nastudovanou skladbu na závěrečném absolventském koncertě pro veřejnost

5.6 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje (EKN)

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na EKN	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra flétn											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěvák											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák:

Přípravné studium 1.1

- předvede správné sezení u nástroje, postavení pravé i levé ruky a úhoz prstů při hře tenuto, orientuje se na klaviatuře v rozsahu malé a jednočárkované oktávy
- hraje pravou i levou rukou jednoduché písně podle sluchu v rozsahu do pěti tónů zvlášť nebo melodii rozdělí mezi obě ruce
- transponuje z tóniny C dur do G dur
- doprovodí zpěv pomocí dudácké kvinty

Přípravné studium 1.2

- předvede správné sezení u nástroje, postavení pravé i levé ruky a úhoz prstů při hře tenuto, staccato a legato
- orientuje se na klaviatuře v rozsahu malé a jednočárkované oktávy
- hraje pravou i levou rukou jednoduché písně podle sluchu i z not zvlášť a dohromady s doprovodem dudácké kvinty nebo T a D akordů
- transponuje z tóniny C dur do G a D dur

Přípravné studium 2

- předvede správné sezení u nástroje, postavení pravé i levé ruky a úhoz prstů při hře tenuto, staccato a legato
- orientuje se na klaviatuře v rozsahu malé a jednočárkované oktávy
- hraje pravou i levou rukou jednoduché písně podle sluchu i z not zvlášť a dohromady s doprovodem dudácké kvinty nebo T a D akordů
- transponuje z tóniny C dur do G a D dur

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- fixuje správné sezení u nástroje, postavení pravé a levé ruky a základní souhru rukou
- orientuje se na klaviatuře v rozsahu c – a2
- hraje tenuto, legato, staccato při hře zvlášť i dohromady
- orientuje se v notovém zápisu v G a F klíči v rozsahu g – a2 v základních rytmech a jednoduchých melodiích
- hraje z paměti lidové písně a vybrané jednoduché přednesové skladbičky
- rozlišuje hru v základních tempech (pomalu, rychle) a v základní dynamice (forte, piano)
- doprovází jednoduché lidové písně pomocí T, D a S akordů vycházejících z kadence
- využívá základní funkce pro hru s automatickým doprovodem (ACMP, STYLE, VOICE, TEMPO)

2. ročník

- uvědomuje si a respektuje správné sezení u nástroje
- hraje rytmicky a zvukově vyrovnaně v pomalých tempech
- hraje oběma rukama dohromady, dodržuje nezávislost rukou při hře legato, tenuto, staccato
- orientuje se v rozsahu celé klaviatury
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu v tóninách C, G, D, A, F (bez použití akordického doprovodu) a hraje podle tohoto zápisu
- hraje tečkovaný rytmus
- hraje z paměti lidové písně a jednoduché přednesové skladbičky s dynamikou
- rozlišuje valčíkový a polkový rytmus
- hraje mf, crescendo a decrescendo
- doprovází jednoduché lidové písně pomocí T, D a S akordů vycházejících z kadence v tóninách C, G, pomocí akordů T a D i v tóninách D, F
- využívá při hře funkce INTRO, ENDING, SYNC START
- aktivně se podílí za pomoci učitele na vybírání z vhodných registrů a stylů

3. ročník

- hraje přirozeně uvolněně, zvukově i rytmicky vyrovnaně v pomalých i rychlejších tempech
- využívá vlastní sluchovou kontrolu
- orientuje se na klaviatuře při hře skoků
- hraje dvojhmaty v pravé ruce a jednoduchý dvojhlas při hře dohromady
- využívá funkci pedálu SUSTAIN
- plynule čte jednoduchý notový zápis
- hraje synkopy a trioly, ritardando a accelerando
- hraje z listu písničky a skladby na úrovni 1.ročníku
- hraje z paměti přednesové skladby a písně
- hraje přednesové skladby odlišné nálady a charakteru
- hraje písně v mollové tónině
- doprovází akordicky jednoduché písně v tóninách do 3 # a 1b
- transponuje písně do jiných tónin
- ukládá nastavení zvuků a stylů v registračních bankách s pomocí učitele

4. ročník

- hraje vyrovnaně vícehlasé skladby a skoky
- hraje v rozsahu celé klaviatury
- podílí se na tvorbě aranžmá hraných skladeb, vybírá zvuky, styly
- dodržuje správné frázování podle charakteru dané skladby
- používá pedál pro registraci
- samostatně nastuduje jednoduché skladby
- kontroluje a hodnotí vlastní hru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých období

5. ročník

- hraje v rychlejších tempech s důrazem na kvalitu tónu a výrazovou stránku hry
- vytváří si a nahrává vlastní podklady pod skladby s pomocí učitele
- pracuje se styly, které si dokáže upravovat podle vlastních potřeb
- nastaví zvukovou vyrovnanost zvuku a stylu
- hraje podle sluchu jednoduchou písničku a vytvoří k ní harmonický doprovod
- hodnotí vlastní technické a výrazové schopnosti
- poslouchá skladby a napodobuje interpretaci hudby z nahrávek

6. ročník

- propojuje získané technické a výrazové dovednosti při hře složitějších rytmicko - melodických kombinací
- aktivně se podílí na výběru skladeb
- poslouchá skladby a rozpoznává způsob interpretace
- vybírá vhodné registrace
- vybírá si písně ze zpěvníků a samostatně je nastuduje
- hodnotí kriticky vlastní vystoupení
- hraje klasické skladby
- interpretuje taneční, populární i jazzovou hudbu
- ve spolupráci s učitelem využívá žák midi podkladů, které jsou dostupné na internetu, pracuje s nimi, ukládá je do songů a pracuje s jednotlivými kanály

7. ročník

- hraje náročnější přednesové skladby
- využívá technických možností nástroje, vlastních technických a výrazových schopností k co nejlepší interpretaci skladeb, které je schopen hrát i z paměti
- využívá získaných dovedností k samostudiu notového materiálu
- analyzuje nahrávky skladeb a srovnává je s vlastními výkony
- profiluje se v oblíbeném žánru, vybírá skladby
- stahuje midi songy a ukládá je do paměti kláves s pomocí učitele
- popíše možnosti využití notačního programu Sibelius
- připraví se na absolventský koncert

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- uplatňuje a zdokonalí všechny dovednosti a vědomosti získané v prvním stupni studia
- kriticky hodnotí a analyzuje svůj výkon při veřejném vystoupení
- využívá stálou sluchovou sebekontrolu

2. ročník

- samostatně využívá pokročilé funkce nástroje při tvorbě aranžmá skladeb
- samostatně pracuje s midi podklady a ukládá nastavení do registračních bank
- tvoří samostatně prstoklady

3. ročník

- v souladu se získanými vědomostmi a dovednostmi aktivně zapojuje vlastní způsob interpretace skladeb
- pohotově hraje z listu jednodušší skladby
- přiřadí vhodné styly a zvuky podle charakteru skladeb
- hraje skladby většího rozsahu

4. ročník

- sleduje vývoj a novinky v oblasti elektronických klávesových nástrojů ve škole i v médiích
- poslouchá hudbu, ve které jsou zastoupeny elektronické klávesové nástroje
- připraví se na absolventský koncert
- spolehlivě interpretuje nastudované skladby

5.7 Studijní zaměření Hra na klarinet

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<u>Povinně volitelné předměty</u>											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra fléten											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák plní v přípravném studiu 1, 2 výstupy přípravného studia zobcové flétny. Studium hry na klarinet mohou zahájit žáci, kteří splňují určité předpoklady hudebního nadání, ale i tělesnou vyspělost, dostatečnou výšku, způsobilé rty a zuby. Pokud žák nespĺňuje tyto předpoklady, pokračuje ve hře na zobcovou flétnu. S výukou hry na klarinet může žák začít až po dosažení požadovaných předpokladů.

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- určí jednotlivé části nástroje a nástroj sestaví
- předvede správné držení těla i nástroje
- fixuje základní návyky a dovednosti nátiskové
- nasazuje tón jazykem
- hraje jednoduchá cvičení a písně v tónovém rozsahu c1 – a1
- hraje základní rytmické útvary ve čtvrt'ových taktech
- hraje z paměti lidovou píseň
- zapojuje se do společné souhry s učitelem

2. ročník

- nasazuje tón v tónovém rozsahu f – b1
- hraje základní rytmické útvary ve čtvrt'ových taktech, včetně osminových not a pomlk
- hraje jednoduché durové stupnice a akordy v rozsahu jedné oktávy
- hraje nasazovaně, legato i staccato

- hraje z paměti kratší jednoduchou skladbu
- zapojuje se do společné souhry s učitelem a jednoduchým klavírním doprovodem

3. ročník

- hraje jednoduchou skladbu z listu
- ovládá hru durových stupnic a akordů v rozsahu e – g2
- hraje v klarinetovém rejstříku c2-g2
- hraje z paměti kratší přednesovou skladbu
- hraje s klavírním doprovodem
- zvládá souhru s doprovodem na CD

4. ročník

- ovládá hru durových stupnic a akordů v rozsahu e – c3 různým frázováním
- plynule přechází z šalmajového a klarinetového rejstříku
- hraje ve čtvrtových a osminových taktech
- hraje cresc. a decres. na dlouhých tónech
- rozlišuje dynamické stupně *p – mf – f*
- fixuje dobré pracovní návyky vedoucí k pozdějšímu samostatnému nastudování skladby
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry

5. ročník

- vytváří dobrou kvalitu tónu i nasazení v legatu a staccatu v rámci zvládaného rozsahu nástroje e – d3
- durové stupnice a akordy hraje v rozsahu e – d3 v rychlejším tempu
- hraje v půlových taktech
- tvoří dynamické fráze
- hraje skladby různého charakteru a žánrů
- samostatně řeší nastudování jednoduchých úseků skladeb
- v komorní nebo souborové hře se přizpůsobuje celku

6. ročník

- svoji hru sluchově kontroluje, zaměřuje se na přesnou intonaci, správné nasazení tónu, legatové spoje, staccato v rozsahu e – f3
- používá správně techniku dýchání
- má rozvinutou prstovou techniku
- provádí frázovací, dynamická a tempová označení v notovém zápisu
- hraje skladby různého charakteru a žánrů
- tvoří swingovaný rytmus
- posuzuje obtížnost skladby a tím i spolurozhoduje o výběru skladeb

7. ročník

- bezproblémově přechází z obou rejstříků
- vytváří samostatně dynamiku podle svých představ
- zvládá hru nejběžnějších melodických ozdob
- hraje skladby různého charakteru a žánrů
- sám určuje nádechy, frázování
- interpretuje swingovou skladbu včetně výrazových prostředků a frázování
- svým působením v souboru zvyšuje kvalitu tohoto souboru

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- hraje všechny durové i mollové stupnice a akordy v různých modulacích a rytmických útvarech, chromatickou stupnici hraje v celém rozsahu nástroje
- uplatňuje se jako samostatný a pohotový hudebník sólově či v komorním nebo orchestrálním uskupení a podílí se na vytváření společného zvuku, výrazu a intonaci prováděných skladeb

2. ročník

- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- hraje na klarinety jiných ladění
- prakticky zná jednotlivá ladění nástrojů

3. ročník

- ovládá celotónové stupnice
- hraje podle akordických značek
- využívá výrazové prostředky v hudbě moderní, swingové a jazzové

4. ročník

- profiluje se podle svého zájmu a preferencí k samostatnému studiu nových skladeb
- ovládá elementární transpozice
- vytváří jednoduché improvizace

5.8 Studijní zaměření Hra na klavír

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra fléten											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Žák:

Přípravné studium 1.1

- předvede cvičení na uvolnění rukou
- postaví ruce na klaviatuře
- rozlišuje tóny vysoké, hluboké; delší, kratší; silné, slabé
- určí náladu hudby (smutně - vesele)
- jednotlivé tóny přenáší hrou portamento přes celou klaviaturu
- zahraje jednoduché rytmické říkadlo

Přípravné studium 1.2

- nastaví výšku klavírní židle a vzdálenost od nástroje, sedí správným způsobem u klavíru
- na základní úrovni rozpozná vlastnosti tónů:
výška - melodie stoupající a klesající
délka - tóny dlouhé, krátké
síla - silně, slabě
- určí názvy všech bílých kláves a oktáv
- rozliší podle sluchu náladu hudby a tempo (rychle, pomalu)
- zahraje základní typy úhozů portamento, staccato, legato skupinami 2-5ti prstů
- vyhledá podle sluchu jednoduchou melodii, kterou transponuje od bílých kláves (v tóninách do 3 #)

Přípravné studium 2

- nastaví výšku klavírní židle a vzdálenost od nástroje, sedí správným způsobem u klavíru
- pozná názvy všech bílých kláves a oktáv
- postaví ruce na klaviatuře, předvede cvičení na uvolnění rukou
- rozliší sluchově výšku (výš, níž), délku (krátká, dlouhá), sílu (p, f) tónu a postup melodie (stoupající, klesající), náladu slyšené hudby (smutně, vesele), tempa (rychle, pomalu)
- zahraje základní typy úhozů (portamento, staccato, legato) skupinami 2-5ti prstů
- podle sluchu vyhledá jednoduchou melodii, kterou transponuje od bílých kláves (v tóninách do 3 #)

I. stupeň

Žák:

1.ročník

- nastaví výšku klavírní židle a vzdálenost od nástroje, sedí správným způsobem u klavíru, postaví a uvolní ruce na klaviatuře
- pojmenuje všechny bílé klávesy a oktávy
- předvede hru portamento, legato, staccato
- zahraje z paměti jednoduchá známá říkadla a melodie
- přenáší jednotlivé tóny po celé klaviatuře, používá jednoduše základní dvojhmaty (sekunda, tercie, kvinta) jako přípravu ke hře akordů
- čte noty v houslovém i basovém klíči, minimálně v rozsahu c malé - g²
- určí základní délkové hodnoty tónů a pomlky (celá, půlová, půlová s tečkou, čtvrtěová, osminová)
- pozná 2/4, 3/4, 4/4=C takt a v nich lehké a těžké doby

- rozpozná a zahraje akcent a repetici
- sluchově rozliší dynamické změny ve skladbách a rozpozná je i podle zápisu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- podle sluchu nebo podle not zahraje lidové i umělé písničky, které jednoduchým způsobem (dudácká kvinta, T-D) doprovodí
- snadnou píseň podle sluchu transponuje i s doprovodem (v tóninách do 3 #)

2.ročník

- zahraje všechny druhy základních úhozů
- předvede počátek hry akordů, kvintakordy a jejich obraty hraje tenuto, staccato i rozloženě
- použije pedál na elementární úrovni
- v souvislosti s nácvikem stupnic durových přes 2 oktávy (do 3# a do 2 b) podkládá palec a překládá prsty
- rozpozná a zahraje všechny typy obloučků v notovém zápisu (legato, ligatura, odtah)
- pozná noty šestnáctinové
- teoreticky zná všechny základní intervaly a po sextu je zahraje
- ovládá použití všech posuvek (předznamenanych i nahodilých)
- na základní úrovni popíše strukturu stupnic moll
- všechna jednoduchá dynamická znaménka (p, mp, mf, f, crescendo, decrescendo) prakticky uplatní ve skladbách
- zahraje zpaměti snadné písničky i přiměřenou instruktivní literaturu
- pozná základní harmonické stupně stupnice T, S, D
- písničky s jednoduchými ostináty v doprovodu transponuje
- z listu interpretuje jednoduchou jednohlasou melodií

3.ročník

- na své úrovni odliší zvukově melodií od doprovodu
- ovládá nezávislost rukou - vázání tónů v jedné ruce, opakování tónů ve druhé ruce
- dbá na kvalitu tónu, kantilénu, pozná hudební frázi - vše v součinnosti s třibením sluchu a sluchovou kontrolou
- zahraje náročnější technické prvky jako jsou: střídání prstů na jedné klávese, tichá výměna prstů, vázání dvojhmatů, hra dvojhmatů staccato (podle velikosti ruky intervaly 1- 6, popř. 7, 8)
- používá pedál synkopický i současný na elementární úrovni podle sluchu
- interpretuje zpaměti klavírní literaturu odpovídající jeho dovednostem
- zahraje stupnice dur do 3# a 3 b, moll (a,e) a k nim příslušné akordy s obraty tenuto s pedálem, staccato a rozloženě
- reprodukuje notový zápis v houslovém i basovém klíči s dynamikou a vhodnými prstoklady na své úrovni
- ovládá hru triol
- orientuje se v předepsaném rytmu v taktech 2/4 - 4/4 a také 3/8 - 6/8
- základní harmonické funkce T, S, D akordicky spojuje do kadence a používá je v doprovodu lidových písní
- jednoduchá cvičení a písně transponuje
- z listu zahraje jednoduchou melodií v pětiprstové poloze

4.ročník

- uplatňuje dovednosti z předchozích ročníků
- hraje různé styly a žánry hudby (klasické i soudobé)
- orientuje se v notovém zápisu, zapsaných prstokladech, dané pedalizaci
- sluchem kontroluje kvalitu tónu
- pozná základní melodické ozdoby (přiraz, nátryl, mordent)
- tónické tříhlasé akordy hraje s překladem rukou, zakončí je kadencí
- hraje stupnice dur, moll od bílých kláves přes 2 oktávy, počet přehraných stupnic se řídí podle individuálních schopností žáka
- doprovodí lidovou píseň nebo skladbu pomocí T, S, D, využívá v levé ruce jednoduché figurace
- hraje z listu jednoduché skladby na úrovni 1. ročníku
- pracuje v souboru nebo komorní hře či hraje čtyřručně se spolužáky

5.ročník

- hraje s bohatšími výrazovými prostředky (zpěvný tón, odlišení melodie - doprovod, vystavění hudební fráze, vystižení charakteru skladby)
- hraje na vyšší technické úrovni (rychlejší tempa na základě zběhlosti prstů)
- má v repertoáru skladby různých stylů - barokních nebo klasických, romantických i soudobých
- samostatně přečte notový zápis (orientuje se v hudebních označeních) se správným prstokladem a pedalizací
- zahraje základní melodické ozdoby (přiraz, nátryl, mordent)
- na čtyřhlasých akordech zvětšuje rozpětí prstů (akordy hraje každou rukou zvlášť)
- popíše kombinovaný pohyb hry stupnic (případně hraje stupnice dur od bílých kláves kombinovaně); stupnice moll hraje dohromady přes 4 oktávy v rovném pohybu (výběr a počet podle individuálních možností a potřeb žáka)
- zahraje složitější figurace v doprovodu skladeb a písní
- z listu zahraje jednoduché skladby na úrovni 1.- 2.ročníku
- aktivně se účastní komorní hry nebo doprovodů a čtyřruční hry, tím získává přehled o další hudební literatuře (nejen klavírní)

6.ročník

- využívá své získané dovednosti a znalosti k samostatnému nastudování přiměřeně zvolených skladeb jak sólových, tak komorních, čtyřručních či snadných doprovodů
- na své úrovni rozliší žánry a styly různých období, kultivuje vkus v oblasti moderní hudby
- pozná další melodické ozdoby (skupinka, obal, trylek)
- určí klíčová místa ve skladbách a tím pracuje na pamětní jistotě
- vyjmenuje základní hudební formy
- podle svých možností (velikost ruky) hraje oktávovou techniku
- zahraje čtyřhlasé akordy
- stupnice dur hraje kombinovaným pohybem, moll dohromady rovným pohybem a pozná a umí zahrát správným prstokladem chromatickou stupnici
- doprovodí píseň podle akordických značek
- zahraje z listu skladby na úrovni 2.ročníku

7.ročník

- uplatňuje podle své úrovně získané zkušenosti z předchozích ročníků
- pracuje s poslechem nahrávek různých interpretů a může na doporučení učitele navštěvovat koncerty
- předvede samostatnost při nácviu skladeb a podílí se na jejich výběru
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- využívá zvukových možností nástroje, dynamickou škálu
- pedalizuje skladby pravým i levým pedálem
- rozlišuje tempa, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku - to vše při sluchové sebekontrolé
- pozná velký rozklad čtyřhlasých akordů a podle svých možností (velikost ruky) je interpretuje
- stupnice dur i moll hraje kombinovaným způsobem
- zahraje správným prstokladem chromatickou stupnici
- doprovodí píseň pomocí T,S,D v dur i moll a podle akordových značek, vybere typ doprovodu v levé ruce a obohatí melodii v pravé ruce (podle svých schopností)
- z listu zahraje jednoduché skladby různých žánrů na úrovni 2.- 3.ročníku

II. stupeň

Žák:

1.ročník

- hraje kultivovaným klavírním tónem
- pozná a vystaví hudební frázi
- dále pracuje se všemi durovými i mollovými stupnicemi a čtyřhlasými akordy (hraje kombinovaně v rychlejších tempech, u akordů velký rozklad, případně D7)
- nabyté dovednosti použije v širším zapojení do komorní, souborové, orchestrální hry a hry doprovodu k získání samostatnosti a většího hudebního rozhledu

2.ročník

- předvede nabyté znalosti a na jejich základě interpretuje náročnější skladby různých stylových období
- uplatní svůj názor při výběru studijního materiálu
- samostatně vystaví skladbu po stránce technické a výrazové
- stupnice dur a moll hraje kombinovaně, v oktávách nebo terciích, velký rozklad akordů, popřípadě D7 s obraty
- doprovodí píseň podle akordických značek a zvolí vhodný typ doprovodu

3.ročník

- rozpozná charakter hrané skladby a na základě získaných vědomostí ji vhodně stylově interpretuje s uplatněním vlastního tvořivého přístupu
- samostatně tvoří prstoklady a pedalizaci podle sluchu
- hraje z paměti skladby většího rozsahu, rozliší při nácviu opěrné pamětní body, předvede znalosti harmonie, formy a výrazu hraných skladeb
- stupnice dur a moll hraje kombinovaně v oktávách nebo terciích a sextách, zahraje kombinovaně velký rozklad akordů

4.ročník

- poslechem nebo nastudováním skladeb předvede orientaci v hudební literatuře a typickou jednoduchou ukázkou zařadí do stylového období
- provede sebehodnocení svého výkonu na základě získaných zkušeností
- zahraje všechny typy melodických ozdob
- interpretuje z listu vybrané skladby podle úrovně získané v předchozích letech studia
- zná důležité kulturní akce regionu

5.9 Studijní zaměření Hra na kontrabas

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra flétn											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Studium hry na kontrabas mohou zahájit žáci, kteří splňují určité předpoklady hudebního nadání, ale i tělesnou vyspělost a dostatečnou výšku. Ke studiu na kontrabas nastoupí žák přímo do I. stupně.

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- zná zásady správného sezení (stání) u nástroje
- umí korigovat nepřesnosti v postavení pravé ruky
- umí číst i hrát dle jednoduchého notového zápisu z basového klíče
- zná zásady postavení levé ruky
- orientuje se ve hře v půlové (nebo v první) poloze

2. ročník

- hraje v první, půlové a druhé poloze bez výměn

- zná základní způsoby hry smyčcem
- hraje lehké etudy a přednesové skladbičky
- hraje za klavírního doprovodu učitele
- předvede hru z paměti na jednoduché lidové písně

3. ročník

- správně tvoří tón
- má upevněnou intonaci a orientaci v probraných polohách
- bezpečně zvládá výměny poloh
- plynule zahraje naučenou skladbu - podle individuálních schopností také z paměti

4. ročník

- samostatně se orientuje v půlové, první a druhé poloze
- umí samostatně pracovat s intonací a rytmem
- ovládá přechod ze struny na strunu jak tenuto, tak legato

5. ročník

- orientuje se v rozsahu po čtvrtou polohu
- samostatně kontroluje správné postavení ruky a způsob hry
- umí pracovat na tvorbě prstokladů a smyků
- hraje znělým tónem a přesvědčivě rozlišuje dynamiku
- zná zásady veřejného vystupování a v praxi je realizuje
- poslouchá se, pracuje citlivěji s dynamikou a rozumí členění skladby podle hudebních frází

6. ročník

- zvládá pátou polohu
- bezpečně se orientuje v první, druhé a třetí poloze
- orientuje se v přirozených flažoletech
- uvědoměle kontroluje správnost intonace a rytmu
- je schopen samostatně nastudovat snadnější přednesovou skladbu

7. ročník

- hraje skladby různého charakteru a slohových období
- podílí se samostatně na výběru svých skladeb
- hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
- zahraje základní melodické ozdoby
- samostatně se orientuje v 1. - 6. poloze
- je schopen samostatně opravovat intonaci, rytmus, dynamiku
- samostatně vytváří prstoklady a smyky
- je schopen samostatně nastudovat přednesovou skladbu
- má zažitou správnou hru obou rukou, dobrou intonaci a stylovost přednesu
- v praxi realizuje zásady chování při veřejném vystoupení

II. stupeň

Žák:

1.ročník

- je seznámen s praktickými základy hry v palcové poloze
- během přípravy nové kompozice pracuje samostatně

- hraje stylově správně
- přednesové skladby hraje z paměti
- dovede vytvářet snadné doprovody k písňím
- hodnotí poslouchanou hudbu při poslechu CD a návštěvě koncertů

2.ročník

- dobře se orientuje v palcové poloze
- zvládá přechod ze základních poloh do palcové polohy
- dovede využívat různé způsoby hry ve vztahu ke stylu studovaných skladeb
- hraje náročnější skladby světových autorů

3.ročník

- má zažity přechodové polohy ze základních poloh do palcové
- samostatně se orientuje v celém probraném rozsahu nástroje
- ovládá základní i složitější způsoby hry smyčcem
- je schopen sám odstranit intonační a rytmické nedostatky
- zapojuje se do veřejného vystupování
- aktivně poslouchá skladby klasické hudební literatury i populární hudby, přiměřenou formou vyjádří svůj názor na znějící hudbu

4.ročník

- ovládá celý probraný rozsah nástroje
- je schopný samostatně nastudovat obtížnější přednesovou skladbu
- má upevněné návyky správného způsobu hry, zažitou intonaci a stylovou interpretaci různých slohových období
- zhodnotí vlastní výkon
- posoudí kvalitu slyšených výkonů jiných interpretů

5.10 Studijní zaměření Hra na kytaru

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelné předměty</i>											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra fléten											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváků											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Žák:

Přípravné studium 1.1

- vyjmenuje jednotlivé části kytary a vysvětlí základní zásady péče o nástroj
- s pomocí učitele předvede správné držení a sezení u nástroje
- s pomocí učitele předvede správné postavení levé a pravé ruky
- orientuje se na prázdných strunách
- orientuje se na struně „e“ a „h“ do 3. políčka jak na hmatníku, tak i v notovém zápise
- hraje elementární rytmické útvary prostřednictvím hry říkanek a jednoduchých lidových písní a umí je vytleskat
- hraje doprovodnou hru při použití jednoduchých akordů (D, A⁷, Emi)

Přípravné studium 1.2

- předvede správné držení a sezení u nástroje
- fixuje správné postavení levé a pravé ruky
- orientuje se na melodických strunách do 3. políčka jak na hmatníku, tak i v notovém zápise
- zná základní rytmické hodnoty (půlová, čtvrt'ová, osminová, popř. tečkovaný rytmus)
- doprovodí píseň s použitím jednoduchých akordů (D, A⁷, Emi, A, E, G)

Přípravné studium 2

- vyjmenuje jednotlivé části kytary a vysvětlí základní zásady péče o nástroj
- popíše správné držení a sezení u nástroje a s pomocí učitele je předvede
- fixuje si správné postavení levé a pravé ruky
- orientuje se na melodických strunách do 3. políčka jak na hmatníku, tak i v notovém zápise
- zná základní rytmické hodnoty (půlová, čtvrt'ová, osminová, popř. tečkovaný rytmus)
- doprovodí píseň s použitím jednoduchých akordů (D, A⁷, Emi)

I. stupeň

Žák:

1.ročník

- předvede správné sezení a držení nástroje
- fixuje uvolněné a správné postavení levé a pravé ruky
- zdokonaluje střídavý úhoz apoyando, popř. tirando prsty "i", "m"
- orientuje se na hmatníku i v notovém zápise v rozsahu g₁ – g₂
- hraje i na basových strunách
- hraje základní rytmické útvary (nota celá, půlová, čtvrt'ová, osminová) v taktech 2/4, 3/4 a 4/4, případně i tečkovaný rytmus
- hraje jednohlasé lidové písně
- zná základní hudební symboly (repetice, prima volta a sekunda volta, pomlky a další)
- zahraje jednoduchou lidovou píseň z paměti
- zná akordy D, A⁷, Emi, A, E, C, G a nacvičuje jejich plynulou výměnu
- synchronizuje doprovodnou hru s vlastním zpěvem

2.ročník

- předvede uvolněné postavení rukou a správné sezení a držení nástroje
- hraje dvojhlas s použitím prázdných basových strun
- upevňuje základní návyky a dovednosti získané předchozím studiem
- hraje durové i mollové stupnice, a to v I. poloze s použitím prázdných strun
- orientuje se na hmatníku v I. poloze na všech strunách
- hraje ve II. poloze a nacvičuje malou výměnu poloh
- zahraje lidovou píseň či krátkou přednesovou skladbu z paměti
- obohacuje si hmatový rejstřík akordů
- zrychluje výměnu akordů
- rozpozná durovou či mollovou tóninu
- hraje v rámci dynamické škály $p - mp - mf - f$

3.ročník

- ekonomizuje pohyby levé a pravé ruky a odstraňuje nežádoucí návyky u hry
- hraje vícehlas se zadržovanými basovými tóny
- hraje durové i mollové stupnice i bez použití prázdných strun
- hraje kadence T – S – D⁷ – T bez použití barré
- orientuje se do 5. políčka na všech strunách na hmatníku i v notovém zápise
- hraje triolový rytmus v 3/8 a 6/8 taktu
- fixuje plynulou výměnu poloh - I. - II. – III.
- vyjmenuje tóny na hmatníku na všech strunách do 4. políčka
- zahraje kratší přednesové skladby z paměti, přičemž využívá různé mnemotechnické postupy, které proces zapamatování zefektivňují
- doprovodí píseň na základě akordických značek (dur, moll, 7) bez použití barré
- používá základní italské názvosloví a tónové rejstříky (sul tasto, sul ponticello)
- rozvíjí společnou souhru s učitelem

4.ročník

- rozvíjí vícehlasou hru (dvojhlas až čtyřhlas)
- fixuje malé barré a postupně ho integruje do hraných skladeb
- dbá na kvalitu hraných tónů a pěstuje si své nehty
- hraje z listu na obtížnostní úrovni 1. ročníku
- naladí si nástroj podle ladičky
- fixuje velkou výměnu poloh
- vyjmenuje tóny na hmatníku na všech strunách do 5. políčka
- hraje šestnáctiny, trioly a synkopy
- hraje elementární flamencové prvky a tyto aplikuje do skladeb
- rozšiřuje si povědomí o kytarové literatuře od renesance až po tvorbu 21. stol.
- rozlišuje společné výrazové prvky daného stylového období
- hraje kadence T – S – D⁷ – T v různých prstokladových kombinacích
- rozšiřuje si rejstřík osvojených akordů
- hraje složitější begleitové rytmy
- aktivně se zapojuje do různých komorních a souborových seskupení, povinně do kytarového souboru, jazzového souboru nebo ZUŠkapely

5.ročník

- rozvíjí vícehlasou hru v různých prstokladových variantách a s použitím prstu "a"
- fixuje velké barré a integruje ho do hry kadencí a doprovodu

- hraje vzestupné a sestupné legato a postupně jej integruje do hraných skladeb
- hraje různé druhy melodických ozdob
- orientuje se na hmatníku na melodických strunách do 7. políčka, na basových strunách do 5. políčka
- zdokonaluje plynulou výměnu poloh
- čte a hraje z kytarových tabulatur
- dle uvážení učitele s ohledem na další uplatnitelnost žáka získává elementární základy hry na elektronickou kytaru

6.ročník

- integruje do skladeb různé technické prvky – přirozený flažolet, glissando, arpeggio, tremolo, melodické ozdoby
- hraje s přeladěnou strunou
- hraje intervalové stupnice (3, 6, 8, 12)
- orientuje se na melodických strunách do 9. políčka, na basových strunách do 7. políčka a vyjmenuje jednotlivé tóny
- hraje středně obtížné flamencové skladby
- odvodí logicky základní akordy s použitím velkého barré

7.ročník

- nacvičuje absolventský program, jenž je shrnutím dosažených technických dovedností získaných studiem
- orientuje se na hmatníku i v notovém zápise do 12. políčka na melodických strunách a do 9. políčka na basových strunách
- sluchově analyzuje jednotlivé skladby
- dle individuálních schopností si naladí nástroj buď podle sluchu nebo podle ladičky
- dle možností je schopen samostatně určit adekvátní harmonický a rytmický doprovod lidových i umělých písní s použitím základních harmonických funkcí
- vyjádří prostřednictvím výrazových prostředků charakter skladby

II. stupeň

Žák:

1.ročník

- zdokonaluje všechny doposud získané technické dovednosti (legato, melodické ozdoby, vibrato, tremolo, flažolety přirozené i umělé, pizzicato, popř. rasguado)
- zdokonaluje orientaci na hmatníku a v notovém zápise do 12. políčka na všech strunách
- pěstuje si své nehty, aby dosáhl kvalitního tónu
- využívá všechny získané dovednosti a vědomosti při hře v různých souborových tělesech
- čte a hraje pohotově z listu přiměřeně obtížné skladby

2. ročník

- hraje skladby většího rozsahu
- tvoří samostatně prstoklady
- získává takové návyky, které vedou k efektivnímu a samostatnému nácvičení skladeb

- vkusně zvolí rejstříky, dynamiku a jiné výrazové prvky s ohledem na charakter skladby
- transponuje píseň do jiné tóniny

3. ročník

- improvizuje na elementární úrovni
- hodnotí skladby kytarových interpretů
- orientuje se v různých žánrech a stylových obdobích kytarové literatury
- hraje s capo a s přeladěnou strunou
- samostatně rytmicky a harmonicky doprovodí lidovou či umělou píseň

4. ročník

- pozná dobová specifika jednotlivých hraných skladeb
- využívá všechny získané dovednosti a vědomosti při hře v různých souborových tělesech
- komplexně vnímá svůj part i party ostatních spoluhráčů v různých komorních seskupeních
- interpretuje skladby střední až vysoké obtížnosti
- předvede absolventský výkon, jenž je shrnutím dosažených vědomostí, dovedností a schopností

5.11 Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na př. flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<u>Povinně volitelné předměty</u>											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra flétn											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Přípravné studium 1.1

- udrží fyzicky flétnu a zahraje znělý tón
- v případě malého fyzického vzrůstu používá zahnutou hlavičku
- hraje v rozsahu g1 – c2

Přípravné studium 1.2

- zahraje rovný tón
- hraje v rozsahu f1 – cis2
- dechově vydrží notu celou (min. cca 4 vteřiny)
- hraje ve vzpřímeném postoji s optimálním držením nástroje

Přípravné studium 2

- udrží fyzicky flétnu a zahraje znělý tón
- hraje ve vzpřímeném postoji s optimálním držením nástroje
- v případě malého fyzického vzrůstu používá zahnutou hlavici
- spolehlivě drží nástroj a zahraje rovný tón
- hraje v rozsahu f1 – cis2
- dechově vydrží notu celou (min. cca 4 vteřiny)
- znělým tónem prokáže základy pochopení tvorby tónu a připravenost na postupnou výměnu zubů a novou tvorbu nátisku dle vzrůstu nových zubů

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- hraje v základním přirozeném a uvolněném vzpřímeném postoji s držením nástroje v optimálních úhlech k ose těla
- uplatňuje základní dechové dovednosti - hraje v rozsahu d1- e2
- hraje noty celé, půlové, čtvrt'ové
- hraje z paměti jednoduché písně v rozsahu probírané obtížnosti
- je schopen sluchové sebereflexe snahou o znělý tón v celém daném rozsahu, dbá o maximální možnou čistotu nasazení a znění tónu
- projevuje základy intonační disciplíny

2. ročník

- nasazení tónu je konkrétní a čisté i u přefukovaných tónů
- hraje v rozsahu d1- f2
- hraje noty čtvrt'ové s tečkou, noty osminové
- hraje jasnějším tónem, nasazení je stále konkrétnější
- hraje v souhře s učitelem na základě jednoduchých rytmů
- hraje legato

3. ročník

- prokáže jistotu nasazení v celém dosavadním rozsahu
- nasazovaně přefukuje oktávy
- prokáže stále se zvětšující kapacitu dechu
- hraje v rozsahu c1 - a3
- hraje stupnice dur do 1# a 1b
- hraje v souhře s učitelem a se spolužáky
- hraje z paměti jednoduché skladbičky různých slohových období

4. ročník

- v legatu přefukuje oktávy
- hraje v rozsahu c1 - d3
- hraje stupnice dur do 2# a 2b v celém dosavadně zvládnutém rozsahu

- hraje v souhře v rámci kontrastních rytmů jednotlivých hlasů
- prokazuje základní rozdíly dynamiky p-mf-f
- hraje znělé staccato

5. ročník

- hraje stále jasnějším tónem a s počínající vyrovnaností rozsahových rejstříků
- hraje v rozsahu c1 - f3
- hraje noty šestnáctinové
- hraje nasazovaně i legato
- hraje z paměti vybrané přednesové skladby
- hraje stupnice dur a moll (aiolská, harmonická, melodická) do 2# a 2b + T5 z paměti
- hraje legato, portamento, tenuto
- čistě nasazuje tón i v uvedených dynamických odstínech

6. ročník

- projevuje další pokroky ve zvětšování kapacity dechu
- předchozí dovednosti jsou stále více podřízeny požadavku dokonalé intonace
- hraje se stále lepší vyrovnaností rejstříků při zvětšujícím se rozsahu
- hraje v rozsahu c1 – g3 (a3)
- hraje šestnáctinové noty, tečkované rytmy, trioly
- hraje stupnice + T5 z paměti – dur a moll do 3# a 3b
- vyrovnává intonaci při crescendo a decrescendu i při náhlých dynamických změnách
- zapojuje se do souborové hry se schopností reflektovat aktuální rytmicko-agogické nuance

7. ročník

- ovládá celý běžný rozsah nástroje (c1 – c4)
- intonuje v celém rozsahu tak, že vyhovuje základním estetickým požadavkům
- akceptuje veškerou problematiku notového textu samostatně, tvořivě přistupuje k sebeučením – opravuje své vlastní chyby
- hraje stupnice + T5 z paměti – dur a moll do 4 # a 4 b
- používá všechny obvyklé způsoby artikulace
- hraje v dynamické škále pp – ff
- vše intonačně srovnává v celém rozsahu
- hraje s citem pro stavbu fráze, je samostatný v uplatňování smysluplné dynamiky
- veškeré otázky souhry kvalitně uplatňuje za využití veškeré dynamické škály a se všemi přednesovými možnostmi
- připraví se na absolventský koncert se skladbou (skladbami) s využitím veškerých technických, artikulačních a přednesových dovedností nabytých v I. stupni

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- hraje v rozsahu c1 – c4 se znalostí všech chromatických tónů
- s dostatečnou kapacitou dechu interpretuje frázi bez rušivých nádechů

- samostatně koriguje intonaci
- ovládá všechny druhy běžných taktů pravidelných jednoduchých i složených
- hraje stupnice zpaměti – do 4 # a do 4 b – dur i moll
- hraje akordy T5 zpaměti
- hraje některé přednesové skladby zpaměti

2. ročník

- využívá plně všechny své dovednosti technické (prsty, rytmus, dech) i nátiskové (nasazení, intonace, barva tónu)
- ovládá všechny druhy běžných taktů pravidelných jednoduchých i složených, pravidelných i nepravidelných
- hraje stupnice zpaměti – do 5# a do 5 b – dur i moll
- hraje akordy T5 a D7 zpaměti

3. ročník

- samostatně využívá všech svých interpretačních zkušeností, aktivně a tvořivě pracuje s dynamikou, agogikou, přednesem frází a s barvou tónu
- hraje v rozsahu c1 – d4 se znalostí všech chromatických tónů
- ovládá všechny druhy běžných taktů pravidelných jednoduchých i složených, pravidelných i nepravidelných a jejich případné střídání
- hraje stupnice zpaměti – do 6# a do 6 b – dur i moll
- hraje akordy T5, D7 a zm7 zpaměti

4. ročník

- hraje v rozsahu c1 – d4 se znalostí všech chromatických tónů
- hraje stupnice zpaměti – do 7# a do 6 b – dur i moll
- hraje akordy T5, D7 a zm7 zpaměti
- hraje některé přednesové skladby zpaměti
- připraví se na absolventský koncert se skladbou (skladbami) závažného charakteru, kde se projeví veškeré studiem získané dovednosti

5.12 Studijní zaměření Hra na saxofon

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<u>Povinně volitelné předměty</u>											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika				1	1	1	1	1	1	1	1
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum											
Komorní hra flétn											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.

2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák plní v přípravném studiu 1, 2 výstupy přípravného studia zobcové flétny. Studium hry na saxofon mohou zahájit žáci, kteří splňují určité předpoklady hudebního nadání, ale i tělesnou vyspělost, dostatečnou výšku, způsobilé rty a zuby. Pokud žák nespĺňuje tyto předpoklady, pokračuje ve hře na zobcovou flétnu. S výukou hry na saxofon může žák začít až po dosažení požadovaných předpokladů.

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- určí jednotlivé části nástroje a nástroj sestaví
- předvede správné držení těla i nástroje
- fixuje základní návyky a dovednosti nátiskové
- nasazuje tón jazykem
- hraje jednoduchá cvičení a písně v tónovém rozsahu g1 – c2
- hraje základní rytmické útvary ve čtvrt'ových taktech
- hraje z paměti lidovou píseň
- zapojuje se do společné souhry s učitelem

2. ročník

- nasazuje tón v tónovém rozsahu e1 – g2
- hraje základní rytmické útvary ve čtvrt'ových taktech, včetně osminových not a pomlk
- hraje jednoduché durové stupnice a akordy v rozsahu jedné oktávy
- hraje nasazovaně, legato i staccato
- hraje z paměti kratší jednoduchou skladbu
- zapojuje se do společné souhry s učitelem a jednoduchým klavírním doprovodem

3. ročník

- hraje jednoduchou skladbu z listu
- ovládá hru durových stupnic a akordů v rozsahu c1 – c3
- hraje alikvotní tón c2
- hraje z paměti kratší přednesovou skladbu
- hraje s klavírním doprovodem
- zvládá souhru s doprovodem na CD

4. ročník

- durové stupnice a akordy hraje v rozsahu h – d3 různým frázováním
- hraje alikvotní tón h1, c2
- hraje ve čtvrt'ových a osminových taktech
- hraje cresc. a decsres. na dlouhých tónech
- rozlišuje dynamické stupně *p – mf – f*

- fixuje dobré pracovní návyky vedoucí k pozdějšímu samostatnému nastudování skladby
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry

5. ročník

- vytváří dobrou kvalitu tónu i nasazení v legatu a staccatu v rámci zvládaného rozsahu nástroje h – f3
- durové stupnice a akordy hraje v rozsahu h – f3 v rychlejším tempu
- hraje alikvotní tón h1, c2, cis2
- hraje v půlových taktech
- tvoří dynamické fráze
- hraje skladby různého charakteru a žánrů
- samostatně řeší nastudování jednoduchých úseků skladeb
- v komorní nebo souborové hře se přizpůsobuje celku

6. ročník

- svoji hru sluchově kontroluje, zaměřuje se na přesnou intonaci, správné nasazení tónu, legatové spoje, staccato v rozsahu b – fis3
- používá správně techniku dýchání
- hraje alikvotní tón b1, h1, c2, cis2
- provádí frázovací, dynamická a tempová označení v notovém zápisu
- hraje skladby různého charakteru a žánrů
- tvoří swingovaný rytmus
- posuzuje obtížnost skladby a tím i spolurozhoduje o výběru skladeb

7. ročník

- bezproblémově přechází z obou rejstříků
- hraje alikvotní tón b1- f2, h1- fis2, c2, cis2
- vytváří samostatně dynamiku podle svých představ
- zvládá hru nejběžnějších melodických ozdob
- hraje skladby různého charakteru a žánrů
- sám určuje nádechy, frázování
- interpretuje swingovou skladbu včetně výrazových prostředků a frázování
- svým působením v souboru zvyšuje kvalitu tohoto souboru

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- hraje všechny durové i mollové stupnice a akordy v různých modulacích a rytmických útvarech, chromatickou stupnici hraje v celém rozsahu nástroje
- uplatňuje se jako samostatný a pohotový hudebník, sólově či v komorním nebo orchestrálním uskupení a podílí se na vytváření společného zvuku, výrazu a intonaci prováděných skladeb

2. ročník

- vytváří si názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- hraje na tenor, alt, soprán, baryton saxofon
- prakticky zná jednotlivá ladění nástrojů

3. ročník

- ovládá bluesové a celotónové stupnice
- hraje podle akordických značek
- využívá výrazové prostředky v hudbě moderní, swingové a jazzové

4. ročník

- profiluje se podle svého zájmu a preferencí k samostatnému studiu nových skladeb
- ovládá elementární transpozice
- vytváří jednoduché improvizace

5.13 Studijní zaměření Sólový zpěv

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<u>Povinně volitelné předměty</u>											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra flétn											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Přípravné studium 1.1

- žák zaujímá správný postoj při zpěvu
- dokáže píseň zpívat bez doprovodu i s velmi jednoduchým doprovodem klavíru
- zvládá zpěv písně z paměti

Přípravné studium 1.2

- zaujímá správný postoj při zpěvu
- dokáže zpívat bez doprovodu i s jednoduchým doprovodem klavíru
- zvládá zpěv písně z paměti

Přípravné studium 2

- zaujímá správný postoj při zpěvu
- volně dýchá
- ovládá jednoduchá intonační cvičení
- dokáže zpívat bez doprovodu i s jednoduchým doprovodem klavíru

- zvládá zpěv písňě z paměti

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- stojí uvolněně
- zná pojmy nádech, zadržení dechu, výdech a dle svých možností je uplatňuje v praxi
- ví, co je to dech, vokál, tón, bránice
- při zpěvu uvolněně a správně artikuluje
- jednoduché písňě zpívá z paměti
- ví, co je to piano, forte, mezzoforte, legato
- zvládá zpěv s klavírním doprovodem (melodie s jednoduchými akordy)
- zpívá jednoduché lidové a dětské písňě

2. ročník

- zvládá základní dechová a vokální cvičení
- uplatňuje v praxi nádech, zadržení dechu, výdech
- při uvolněném nádechu nezvedá ramena
- správnou artikulaci doplňuje uvolněnými mluvidly
- umí si navodit pocit zívání a tak uvolnit krk
- čistě intonuje
- zpívá písňě z paměti s doprovodem i bez doprovodu
- orientuje se při čtení dynamických změn v notovém zápise
- zvládá zpěv s klavírním doprovodem (v pravé ruce melodická linka, levá ruka prokomponovaná)
- zpívá lidové a umělé dětské písňě

3. ročník

- používá správný pěvecký postoj
- zvládá navazující dechová a vokální cvičení na 2. ročník
- správnou artikulaci a pocit zívání uplatňuje při zpěvu
- používá bránici při uvolněném nádechu
- zná pojmy hlavový tón a rezonance
- váže vokály
- používá hlas v rozsahu jedné oktávy
- zpívá náročnější písňě s jednodušším doprovodem
- orientuje se v notovém zápise (celkově)
- zvládá zpěv s klavírem i jinými nástroji, doprovod neobsahuje melodickou linku
- má v repertoáru technicky náročnější lidové a dětské umělé písňě

4. ročník

- vědomě dýchá do bránice a buduje dechovou oporu
- cíleně uvolňuje krk, bradu, rty, jazyk atd.
- za pomoci technických cvičení dává základ legatovému zpěvu
- zvládá technická cvičení v oktávě, kvintě, tercii
- vedle lidových a umělých písňě umí zpívat jednoduché skladby klasických i moderních autorů
- umí zazpívat jednoduchý dvojhlas

- pozná svůj hlasový part
- zpívá ve sboru
- pečuje o svůj hlas úměrně věku, schopnostem a inteligenci
- ví, co hlasu škodí a co prospívá

5. ročník

- cíleně dýchá do bránice a zad, buduje dechovou oporu
- dle svých možností nasazuje hlavový tón
- ve skladbách uplatňuje svůj celý hlasový rozsah
- respektuje při zpěvu jednoduché frázování
- ví, co je to hudební fráze a kantiléna, zpívá jednoduchou kantilénu
- má v repertoáru rozmanité žánry
- zpívá dvojhlas

6. ročník

- při správném pěveckém postoji umí vědomě použít nádechu do bránice a zad
- umí měkce nasazovat tóny
- vědomě používá hlavovou a hrudní rezonanci
- zpívá kantilénu
- zvládá náročnější technická cvičení
- veřejně vystupuje
- zazpívá jednoduchý vícehlas

7. ročník

- má vyrovnané hlasové rejstříky
- při zpěvu automaticky zapojuje dechovou oporu a dýchání do bránice, zad
- propojuje hlavovou a hrudní rezonanci
- uvědoměle používá technické poznatky z hlasových cvičení
- technicky zvládá zpěv tónů v rozsahu oktávy
- veřejně vystupuje
- zazpívá vícehlas s přednesem

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- je schopen zapojit při zpěvu všechny své dechové a technické poznatky
- využívá dynamiku a agogiku, má kultivovaný pěvecký projev
- používá hlavovou a hrudní rezonanci
- dokáže vytvořit plynulou kantilénu i na prodloužených dechových frázích
- pozná charakter písně
- používá dynamiku i agogiku
- má v repertoáru rozmanité žánry rozsáhlejších forem
- zpívá ve sboru
- pečuje o svůj hlas úměrně věku, schopnostem a inteligenci
- ví, co hlasu škodí a co prospívá

2. ročník

- v návaznosti na charakter skladby volí odpovídající dynamické a agogické prostředky
- zpívá hlasová cvičení podle technické vyspělosti a potřeby žáka
- je samostatný při korepetici

3. ročník

- vyzná se ve složitější notové partituře včetně notového zápisu doprovodných nástrojů
- plně rozumí textu i hudbě
- vědomě využívá pěveckou, dechovou a artikulační techniku
- má vyrovnaný hlas v celém svém hlasovém rozsahu

4. ročník

- všechny své dechové i technické pěvecké návyky je schopen při zpěvu automaticky používat
- umí podle zápisu i podle vlastního uvážení citlivě zvolit způsob interpretace všemi hudebními výrazovými prostředky
- má v repertoáru rozmanité žánry složitých a rozsáhlých forem
- dokáže podle zápisu i dle vlastního uvážení interpretovat skladbu včetně použití dalších výrazových prostředků
- své technické zdatnosti automaticky využívá při vícehlasém zpěvu

5.14 Studijní zaměření Hra na trubku

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty											
Akordeonový soubor				1	1	1	1	1	1	1	1
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum											
Komorní hra fléten											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěvákček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák plní v přípravném studiu 1, 2 výstupy přípravného studia zobcové flétny.

Žák:

1. ročník

- fixuje základy bráničního dýchání
- předvede správný postoj a držení nástroje
- hraje vydržované tóny v rámci vlastních technických dispozic
- kombinuje pomocí elementárních cvičení noty celé, půlové a čtvrt'ové

2. ročník

- fixuje svůj postoj a držení nástroje
- zdokonaluje a zkvalitňuje nasazení
- koriguje rovný tón
- rozšiřuje rozsah v rámci vlastních technických dispozic
- hraje jednoduché lidové písně
- využívá tenuto a legato v základních formách
- předvede jednoduchou lidovou píseň z paměti
- orientuje se v souhře s klavírním doprovodem učitele

3. ročník

- kontroluje samostatně postoj a držení nástroje
- nachází vhodný způsob nácvičku obtížných míst jednotlivých skladeb
- orientuje se pružněji v notovém zápisu
- hraje elementární etudy a nátisková cvičení
- využívá základní výrazové prostředky (dynamika $p - mf - f$, tenuto – staccato)
- nastuduje jednoduchou lidovou píseň a interpretuje ji podle sluchu
- předvede snadnou přednesovou skladbu s doprovodem klavíru
- rozebere mechanické části nástroje, vhodným způsobem a prostředky jej udržuje

4. ročník

- rozvíjí brániční dýchání a zvětšuje kapacitu plic
- zkvalitňuje barvu tónu a zlepšuje intonaci
- rozlišuje dynamické stupně $p - mf - f$ včetně crescendo a decrescenda
- upevňuje hru staccato, tenuto, legato i portamento
- využívá technických znalostí a možností v rámci dynamiky
- hraje nátisková cvičení a etudy střední technické obtížnosti
- předvede přednesovou skladbu v rozsahu jedné stránky

5. ročník

- opravuje samostatně nesprávný postoj či držení nástroje
- tvoří vyrovnaný tón pomocí bráničního dýchání
- přechází plynule mezi hrou staccato, tenuto
- změkčuje pasáže legata pomocí technických cvičení
- orientuje se v základních pravidlech tečkovaného frázování (swing)
- hraje jednostránkové etudy
- nastuduje samostatně snadnou skladbu včetně dynamiky

6. ročník

- má správný postoj a držení nástroje při hře
- tvoří kvalitní tón v celém hraném rozsahu

- dodržuje techniku bráničního dýchání a prodlužuje dechové fráze
- využívá dynamické prostředky (*p – mf – f; cresc., decresc.*), dále i *akcent* a *sfz.*
- interpretuje skladbu z období baroka
- plynule frázuje tečkovaný rytmus (swing)
- nastuduje samostatně skladbu klasického charakteru včetně dynamiky
- učí se jednoduché transpozice

7. ročník

- udrží rovný tón bez kazů ve více dynamických odstínech
- tvoří jemné nasazení
- intonuje v rámci hraného rozsahu
- zdokonaluje a rozšiřuje dynamické prostředky (*pp - p – mf – f - ff; cresc., decresc.*)
- hraje staccato v rychlejším tempu
- interpretuje středně obtížnou skladbu klasického období
- interpretuje swingovou skladbu včetně výrazových prostředků a frázování
- nastuduje samostatně skladbu klasického charakteru včetně všech výrazových prostředků
- v jazzové hudbě využívá charakteristické frázování
- učí se jednoduché transpozice

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- uplatňuje dynamickou škálu v celém tónovém rozsahu
- hraje dvojité a trojitě staccato ve středním tempu
- orientuje se ve složitějším notovém zápise
- zdokonaluje intonaci a lehkost nasazení tónu

2. ročník

- upevňuje a zdokonaluje brániční dýchání
- zdokonaluje frázování v rozličných hudebních žánrech a vkusně je využívá
- profiluje se v různých hudebních seskupeních
- orientuje se pružně ve svém partu v rámci hry z listu

3. ročník

- hraje delší skladby střední obtížnostní úrovně, které pojímá komplexně z hlediska technické náročnosti a výrazových prostředků
- má vlastní představu o interpretaci skladeb z různých stylových období
- dokáže samostatně nastudovat středně obtížnou skladbu (sonáta, suita)

4. ročník

- předvede absolventský výkon, jenž je shrnutím dosažených interpretačních vědomostí, dovedností a zkušeností

5.15 Studijní zaměření Hra varhany

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<u>Povinně volitelné předměty</u>											
Akordeonový soubor				1	1	1	1	1	1	1	1
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum											
Komorní hra fléten											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák:

Přípravné studium 1.1

- předvede cvičení na uvolnění rukou
- postaví ruce na klaviatuře
- rozlišuje tóny vysoké, hluboké; delší, kratší; silné, slabé
- určí náladu hudby (smutně – vesele)
- zahraje jednoduché rytmické říkadlo

Přípravné studium 1.2

- sedí správným způsobem u nástroje
- na základní úrovni se orientuje ve vlastnostech tónů:
výška - melodie stoupající a klesající
délka - tóny dlouhé, krátké
síla - silně, slabě
- zná klaviaturu (názvy všech bílých kláves a oktáv)
- rozliší podle sluchu náladu hudby a tempo (rychle, pomalu)
- zahraje základní typy úhozů portamento, staccato, legato skupinami 2-5ti prstů
- vyhledá podle sluchu jednoduchou melodii, kterou transponuje od bílých kláves

Přípravné studium 2

- sedí správným způsobem u nástroje
- pozná klaviaturu a orientuje se na ní (názvy všech bílých kláves a oktáv)
- postaví ruce na klaviatuře, předvede cvičení na uvolnění rukou
- rozliší sluchově výšku (výš, níž), délku (krátká, dlouhá), sílu (p, f) tónu a postup melodie (stoupající, klesající), náladu slyšené hudby (smutně, vesele), tempa (rychle, pomalu)

- zahraje základní typy úhozů (portamento, staccato, legato) skupinami 2-5ti prstů
- podle sluchu vyhledá jednoduchou melodii, kterou transponuje od bílých kláves

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- sedí správným způsobem u nástroje, postaví a uvolní ruce na klaviatuře
- pojmenuje všechny bílé klávesy a oktávy
- předvede hru portamento, legato, staccato
- zahraje z paměti jednoduchá známá říkadla a melodie
- přenáší jednotlivé tóny po celé klaviatuře, používá jednoduše základní dvojhmaty (sekunda, tercie, kvinta) jako přípravu ke hře akordů
- čte noty v houslovém i basovém klíči, minimálně v rozsahu c malé - g2
- určí základní délkové hodnoty tónů a pomlk (celá, půlová, půlová s tečkou, čtvrt'ová, osminová)
- pozná 2/4, 3/4, 4/4=C takt a v nich lehké a těžké doby
- rozpozná a zahraje akcent a repetici
- sluchově rozliší dynamické změny ve skladbách a rozpozná je i podle zápisu (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- podle sluchu nebo podle not zahraje lidové i umělé písničky, které jednoduchým způsobem (dudácká kvinta, T-D) doprovodí
- snadnou píseň podle sluchu transponuje i s doprovodem (v tóninách do 3 #)

2. ročník

- zahraje všechny druhy základních úhozů
- předvede počátek hry akordů, kvintakordy a jejich obraty hraje tenuto, staccato i rozloženě
- v souvislosti s nácvikem stupnic durových přes 2 oktávy (do 3# a do 2 b) podkládá palec a překládá prsty
- rozpozná a zahraje všechny typy obloučků v notovém zápisu (legato, ligatura)
- pozná noty šestnáctinové
- teoreticky zná všechny základní intervaly a po sextu je zahraje
- ovládá použití všech posuvek (předznamenovaných i nahodilých)
- na základní úrovni popíše strukturu stupnic moll
- zahraje z paměti snadné písničky i přiměřenou instruktivní literaturu
- pozná základní harmonické stupně stupnice T, S, D
- písničky s jednoduchými ostináty v doprovodu transponuje
- z listu interpretuje jednoduchou jednohlasou melodii

3. ročník

- ovládá nezávislost rukou - vázání tónů v jedné ruce, opakování tónů ve druhé ruce
- zahraje náročnější technické prvky jako jsou: střídání prstů na jedné klávěse, tichá výměna prstů, vázání dvojhmatů, hra dvojhmatů staccato (podle velikosti ruky intervaly 1- 6, popř. 7,8)
- interpretuje z paměti literaturu odpovídající jeho dovednostem
- zahraje stupnice dur do 3# a 3 b, moll (a,e) a k nim příslušné akordy s obraty tenuto, staccato a rozloženě

- reprodukuje notový zápis v houslovém i basovém klíči s vhodnými prstoklady na své úrovni
- ovládá hru triol
- orientuje se v předepsaném rytmu v taktech 2/4 - 4/4 a také 3/8 - 6/8
- základní harmonické funkce T,S,D akordicky spojuje do kadence a používá je v doprovodu lidových písní
- jednoduchá cvičení a písně transponuje
- z listu zahraje jednoduchou melodii v pětiprstové poloze

4. ročník

- hraje stupnice a akordy dur a moll do 2 # a do 2 b – souběžně
- používá přísnou hru legato (v rámci polyfonní sazby)
- používá dvou manuálů v rámci potřeby
- na pedál hraje špičkou s křížením nohou, v případě fyziologických dispozic žáka hraje špička-pata v rozsahu F (E) –g (a) v pohybu čtvrtových not – vše v přísném legatu
- ovládá základy orientace ve stopových polohách rejstříků a jejich základním rozdělení do skupin
- hraje kadence T-D-T, T-S-T v úzké harmonii
- zvládá hru trojhmatů

5. ročník

- hraje stupnice a akordy dur a moll do 3 # a do 3 b – souběžně
- používá přísnou hru legato (v rámci polyfonní sazby)
- používá hru staccato
- hraje manuálová cvičení na všech manuálech
- hraje systémem špička-pata v rozsahu C – d1 v pohybu osminových not – vše v legatu
- zná funkčnost jednotlivých varhanních strojů v souvislosti se základy orientace ve stopových polohách rejstříků a jejich základním rozdělení
- hraje kadence T-D-S-T, T-S-D-T v úzké harmonii

6. ročník

- hraje stupnice a akordy dur a moll do 4 # a do 4 b – souběžně i protipohybem
- používá základy hry non legato, hra legato, hra staccato
- střídá manuály
- používá systém hra špička-pata – základy hry non legato v celém rozsahu v pedálu
- hraje stupnice v rozsahu 1 oktávy v legatu v pedálu
- uplatňuje základní principy registrace
- ovládá volné kombinace
- hraje kadence T-D-S-T, T-S-D-T v úzké i v široké harmonii ve čtyřhlasé sazbě

7. ročník

- hraje stupnice a akordy dur a moll do 4 # a do 4 b – souběžně i protipohybem na různých manuálech současně
- zvládá hru legato, non-legato, staccato
- hraje na všech manuálech, bezproblémově je střídá – oběma rukama nezávisle
- hraje způsobem špička-pata – non-legato v celém rozsahu pedálu – používá základy hry staccato

- hraje stupnice v rozsahu 1 oktávy legato a non-legato
- používá pedál při hře kadencí
- v rámci možností skladby samostatně registruje prostřednictvím samostatného ovládání jednotlivých rejstříků i volných kombinací
- hraje kadence T-D-S-T, T-S-D-T, + VI. stupeň - klamný spoj v úzké i v široké harmonii ve čtyřhlasé sazbě
- připraví se na absolventský koncert se skladbou (skladbami) s využitím veškerých dovedností nabytých v I. stupni

II. stupeň

Žák:

1.ročník

- hraje stupnice a akordy dur a moll do 4 # a do 4 b
- hraje kadence T-D-S-T, T-S-D-T, + VI. stupeň-klamný spoj + II. stupeň v úzké i v široké harmonii ve čtyřhlasé sazbě
- improvizuje čtyřtaktí i s použitím pedálu
- jednotně zřetelně artikuluje v manuálu i pedálu
- používá melodické ozdoby příraz nátryl, mordent
- používá způsobů artikulace legato, non-legato, staccato v celém rozsahu pedálu
- hraje lomené rozklady akordů v celém rozsahu pedálu
- hraje stupnice v rozsahu 1 oktávy (pedál)
- uplatňuje samostatnost v základech registrace i jejich praktického provedení

2. ročník

- hraje stupnice a akordy dur a moll do 5 # a do 5 b
- předchozí dovednosti jsou rozšířeny o modulaci do dominantní tóniny + dominantní septakord
- improvizuje čtyřtaktí i s použitím pedálu
- uplatňuje nezávislost pedálové artikulace na manuálové
- používá melodické ozdoby příraz nátryl, mordent a trylek
- používání způsobů artikulace legato, non-legato, staccato v celém rozsahu pedálu
- hraje lomené rozklady akordů v celém rozsahu pedálu
- hraje stupnice v rozsahu 1 oktávy
- projevuje schopnost samostatného názoru na zvukově-barevné pojetí skladby včetně používání tremola

3.ročník

- hraje stupnice a akordy dur a moll do 6 # a do 6 b
- improvizace vytváří čtyřtaktí, předchozí dovednosti rozšíří o modulaci do subdominantní tóniny - vše hraje senza pedal i con pedal
- uplatňuje nezávislost pedálové artikulace na manuálové a artikulační samostatnost pravé a levé ruky
- používá melodické ozdoby nátryl, mordent, trylek a obal
- dosažené dovednosti žák přiměřeně probíranému repertoáru uplatňuje ve stále rychlejších tempech
- hraje se stále výraznější artikulační jednoznačností
- uplatňuje schopnost samostatného názoru na zvukově-barevné pojetí skladby
- používá tremolo a žaluzie

4.ročník

- hraje stupnice a akordy dur a moll do 7 # a do 7 b
- improvizace tvoří čtyřtaktí, předchozí dovednosti budou rozšířeny o tvorbu osmitaktí
- vše zvládá senza pedal i con pedal
- používá samostatné a nezávislé artikulace obou rukou a nohou (hra trio)
- používá melodické ozdoby nátryl, mordent, trylek, obal, arpeggio
- realizuje dosažené dovednosti přiměřeně probíranému repertoáru v rychlejších tempech, v artikulační jednoznačnosti v rámci prohlubující se samostatnosti nohou a nezávislosti na manuálové hře
- používá hru dvojitým pedálem
- je schopen smysluplně vytvořit registrační koncepci skladby s plným chápáním rejstříkových kombinací, volby manuálů včetně spojek a s pomocí veškerých obvykle dostupných technických prostředků a zařízení nástroje (volné kombinace, kolektivy, žaluzie, ev. pistony, rejstříkové cresc. atd...)
- připraví se na absolventský koncert s repertoárem závažného charakteru, v němž je využito všech složek a stránek dovedností získaných studiem

5.16 Studijní zaměření Hra na violoncello

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelné předměty</i>											
Akordeonový soubor				1	1	1	1	1	1	1	1
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum											
Komorní hra fléten											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák:

Přípravné studium 1.1

- předvede správné sezení a držení violoncella a smyčce
- pozná struny, hraje pizzicato a arco na prázdných strunách
- hraje krátkými tahy smyčce středem a u žabky
- dokáže rytmicky zahrát říkadlo na prázdné struně, zabrnká písničku nebo cvičení na jedné struně

Přípravné studium 1.2

- předvede správné sezení a držení violoncella a smyčce
- hraje pizzicato a arco na prázdných strunách, vnímá dělení smyčce na celý a polovinu
- dokáže zahrát píseň a cvičení na jedné struně ve zvoleném prstokladu a poloze

Přípravné studium 2

- sedí správně u nástroje a drží smyčec
- zvládne vedení smyčce, hru v základní poloze
- pozná 3 flažolety (oktávový a duodecimový) a umí je zahrát
- hraje pizzicato v základní poloze
- pojmenuje části nástroje

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- provede přechod přes struny, smyk legato -2 tóny
- zahraje lidové písně v rozsahu kvinty, stupnice C,G, D v rozsahu oktávy
- ve cvičení použije sníženou polohu
- rozliší při hře noty osminové a čtvrt'ové
- najde na violoncellu flažolety a hraje je
- pojmenuje části nástroje a správně s ním zachází

2. ročník

- rozliší triolu a tečkovaný rytmus, umí je zahrát na prázdných strunách
- zvládá VII. (lubovou) polohu bez výměn
- čte basový klíč od C po d1
- hraje stupnice s béčky
- použije dynamiku piano, forte, uplatňuje crescendo a decrescendo
- zvládá smyk staccato celým smyčcem, dolní a horní polovinou použije širokou polohu

3. ročník

- orientuje se v polohách V. a IV., používá je ve cvičeních
- hraje stupnice a,d, A v rozsahu 1 oktávy a D v rozsahu dvou oktáv
- zvládá synkopický rytmus v lidových písních
- zahraje akcentovaný tón
- ovládá prsty v základních prstokladech ve výchozí poloze

4. ročník

- pozná tenorový klíč, umí číst prázdné struny v této notaci
- hraje stupnice G,F,h,e v rozsahu dvou oktáv
- zvládá polohu III,IV i s výměnami do základní polohy
- hraje durové a mollové akordy na jedné struně
- zahraje jednoduché melodické ozdoby
- zahraje snížení 1. prstu v poloze VII. a V.

5. ročník

- zvládá výměny mezi polohami V,IV,III a VII. polohou

- hraje stupnice As Des, g, c ve dvou oktávách
- dokáže zahrát trylek a vibrovaný tón
- použije dynamickou škálu od piana až po forte
- naladí si nástroj

6. ročník

- hraje stupnice Ges, A, a ve dvou oktávách a C ve třech oktávách
- hraje smyková cvičení (kombinace staccata, detaché a martelé)
- zvládne jednoduchá dvojhmatová cvičení
- pozná tenorový klíč v rozsahu c1 – c2.
- hraje arpeggia
- dokáže hrát z listu snadné přednesy náročnosti 2. ročníku

7. ročník

- hraje a pojmenuje střední polohy po oktávový flažolet, jejich vzájemné výměny a kombinace
- použije palcovou polohu ve formě jednoduchých cvičení a stupnic
- využívá vibrato při hře přednesových skladeb
- hraje na prázdných strunách smyk spiccato
- rozebere pod vedením učitele z notového zápisu formu skladby, frázování, tóninu
- rozlišuje v interpretaci různá stylová období
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížné skladby
- zahraje absolventskou skladbu na veřejnosti

II. stupeň

Žák:

1 a 2. ročník

- hraje stupnice C, G ve třech oktávách také s palcovou polohou
- ovládá palcovou polohu na oktávovém flažoletu
- rozvíjí hru spiccata
- nastuduje samostatně skladbu přiměřené obtížnosti
- použije širokou dynamickou škálu
- zapojuje se do komorních souborů nebo orchestru
- pojmenuje tóninu hrané skladby, dynamická a tempová znaménka
- popíše náladu skladby
- charakterizuje hudebního skladatele, od kterého interpretuje skladbu

3. a 4. ročník

- zahraje zvučným tónem, projeví vlastní názor na skladbu
- samostatně vytvoří smyky a prstoklady při studiu skladby
- dokáže vnímat odlišnosti hudby různých stylových období
- srovná nahrávky violoncellistů
- zařadí skladbu do hudebního období a stylu
- popíše stavbu interpretované skladby
- zhodnotí svůj výkon

5.17 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na zob.flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<u>Povinně volitelné předměty</u>											
Akordeonový soubor											
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum				1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní hra flétn											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák:

Přípravné studium 1.1

- předvede správný postoj a držení nástroje v optimálních úhlech
- uplatňuje základní návyky polohy prstů a uvolněnosti a pozice ruky – zatím pouze levé ruky, pravá slouží zatím jako držadlo flétny
- nadechuje se ústy, flétnu opírá o dolní ret
- používá nasazení TÝ

Přípravné studium 1.2

- hraje v rozsahu g1 – d2
- s pomocí pedagoga zahraje přesné délky not celých, půlových, čtvrt'ových
- rytmicky rozliší lichý a sudý takt
- samostatně hraje jednoduchá říkadla a písně z not

Přípravné studium 2

- předvede správný postoj a držení nástroje v optimálních úhlech
- uplatňuje základní návyky polohy prstů a uvolněnosti a pozice ruky – zatím pouze levé ruky, pravá slouží zatím jako držadlo flétny
- nadechuje se ústy, flétnu opírá o dolní ret
- používá nasazení TÝ
- hraje v rozsahu g1 – d2
- s pomocí pedagoga zahraje přesné délky not celých, půlových, čtvrt'ových
- rytmicky rozliší lichý i sudý takt
- samostatně hraje jednoduchá říkadla a písně z not

Žák:

1. ročník

- hraje v uvolněném vzpřímeném postoji s optimálními úhly rukou a nástroje k ose těla
- uplatňuje jednotný výdech bez ohledu na počet zahranych tónů
- orientuje se samostatně v notách celých, půlových, půlových s tečkou, čtvrt'ových a osminových
- hraje v rozsahu c1- d2 (e2)
- zahraje krátké melodie a písničky z paměti
- hraje na základě sluchové sebereflexe v otázce čistoty tónu
- zahraje hru na ozvěnu v rozsahu sekund a tercií v rozmezí probíraného rytmu
- hraje v souhře s učitelem i se spolužáky jednoduché skladbičky

2. ročník

- hraje tenuto
- lehce nasazuje TÝ špičkou jazyka
- plynulým výdechem tvoří rovný tón
- vydrží vydechovat min. 6 vteřin
- používá techniku palce levé ruky
- orientuje se v notách čtvrt'ových s tečkou, synkopách, obrácených tečkovaných rytmech
- hraje v rozsahu c1 – g2
- z paměti zahraje lidovou píseň osmi až šestnáctitaktovou obtížnosti odpovídající probírané látce
- sluchově seberefektuje zřetelnost nasazení
- hraje v souhře v rámci kontrastních rytmů jednotlivých hlasů

3. ročník

- hraje tenuto, legato, staccato
- vydrží výdech min. 8 – 10 vteřin
- samostatně se orientuje v notách šestnáctinových
- hraje v rozsahu c1 – hes2
- z paměti zahraje rozsáhlejší lidovou píseň nebo drobnější skladbičku (rozsahu periody až dvojperiody)
- hraje na základě sluchové sebereflexe v oblasti koordinované výměny prstů
- zahraje hru na ozvěnu v širším rozsahu melodickém i rytmickém
- dokončí předebrané části známé písně bez not na základě melodické představivosti

4. ročník

- hraje stupnice dur a moll do 2# a do 2b nasazovaně, legato po 2 tónech, legato celé + T5 z paměti
- hraje probrané rytmy v kombinaci s šestnáctinovými notami
- zapojí se do souhry se schopností reflektovat aktuální rytmicko-agogické nuance
- spolehlivě reflektuje obloučky
- hraje z paměti přednesové skladbičky přiměřené rozvoji žáka
- hraje skladby různých stylových období

- při výjimečně dobrých dispozicích a výsledcích žák zvládá základy transpozice in F na altovou flétnu (případně sopraninovou)

5. ročník

- rozlišuje nasazení TÝ-TÝ a DÝ-DÝ
- orientuje se v tečkovaných šestnáctinových rytmech
- spolehlivě reflektuje ligatury
- hraje v rozsahu c1 – c3
- hraje stupnice a akordy do 3# a do 3b z paměti
- hraje z paměti přednesové skladby přiměřené rozvoji žáka
- hraje skladby různých žánrů
- orientuje se v základech hry na altovou zobcovou flétnu v transpozici in F

6. ročník

- hraje dvojitým jazykem TY-KE
- hraje stupnice dur a moll do 4# a 4b + T5, D7 z paměti
- hraje šestnáctinové synkopy, trioly
- hraje malý a velký alla breve takt, 3/8, 6/8, 9/8, 12/8 takt
- hraje v rozsahu c1 – d3
- hraje skladby rozlišného charakteru s interpretačním důrazem na charakteristické rysy v rozdílném pojetí hry
- pohotově střídá altovou (případně sopraninovou) a sopránovou zobcovou flétnu
- při příznivých fyziologických okolnostech (velký rozsah prstů) hraje na tenorovou zobcovou flétnu
- pohotově se rytmicky přizpůsobuje s důrazem na rytmické nuance
- prohlubuje sebereflexi

7. ročník

- hraje dvojitým jazykem TY-KE a DY-GE
- hraje veškeré dříve probrané rytmy obohacené o příležitostné dvaatřicetinové noty ve funkci melodických ozdob
- hraje v celém rozsahu nástroje s využitím znalosti všech chromatických tónů
- hraje z paměti přednesové skladby
- samostatně přistupuje k vyjádření slohových a žánrových rozmanitostí v rámci probírané látky
- zaujímá tvořivý postoj k otázkám přednesově interpretačním
- samostatně nastuduje skladbu a samostatně odhaluje chyby a uskutečňuje jejich nápravu
- připraví se na absolventský koncert se skladbou (skladbami) s využitím veškerých technických, artikulačních a přednesových dovedností nabytých v I. stupni

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- hraje v celém rozsahu se znalostí všech chromatických tónů
- hraje dvojitým jazykem TY-KE, DY-GE ve stále rychlejších tempech
- samostatně a tvořivě přistupuje ke tvorbě frází, artikulace a agogiky
- spolehlivě a přesně drží tempo

- hraje všechny druhy běžných taktů pravidelných jednoduchých i složených
- hraje některé druhy přednesových skladeb z paměti

2. ročník

- používá nasazení TY-DY
- hraje všechny druhy běžných taktů jednoduchých i složených, pravidelných i nepravidelných
- hraje stupnice z paměti – do 5# a do 5 b – dur i moll
- hraje akordy T5 a D7 z paměti
- střídá altovou zobcovou flétnu se sopránovou, hraje na sopránovou flétnu

3. ročník

- používá nasazení TY-RY, DY-RY
- hraje všechny druhy běžných taktů jednoduchých i složených, pravidelných i nepravidelných a střídavých
- hraje stupnice z paměti – do 6# a do 6 b – dur i moll
- hraje akordy T5, D7 a zm7 z paměti
- hraje na altovou zobcovou flétnu, střídá se sopránovou, hraje na sopránovou a tenorovou flétnu

4. ročník

- používá nasazení TY-DY, TY-RY, DY-RY
- hraje stupnice z paměti – do 7# a do 6 b – dur i moll
- hraje akordy T5, D7 a zm7 z paměti
- připraví se na absolventský koncert s repertoárem závažného charakteru, v němž je využito všech složek a stránek dovedností získaných studiem

5.18 Studijní zaměření Hra na lesní roh

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
<i>Povinně volitelné předměty</i>											
Akordeonový soubor				1	1	1	1	1	1	1	1
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum											
Komorní hra flétn											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák plní v přípravném studiu 1, 2 výstupy přípravného studia zobcové flétny.

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- fixuje základy bráničního dýchání
- předvede správný postoj a držení nástroje
- hraje vydržované tóny v rámci vlastních technických dispozic
- kombinuje pomocí elementárních cvičení noty celé, půlové a čtvrt'ové

2. ročník

- fixuje svůj postoj a držení nástroje
- zdokonaluje a zkvalitňuje nasazení
- koriguje rovný tón
- rozšiřuje rozsah v rámci vlastních technických dispozic
- hraje jednoduché lidové písně
- využívá tenuto a legato v základních formách
- předvede jednoduchou lidovou píseň z paměti
- orientuje se v souhře s klavírním doprovodem učitele

3. ročník

- kontroluje samostatně postoj a držení nástroje
- nachází vhodný způsob nácviку obtížných míst jednotlivých skladeb
- orientuje se pružněji v notovém zápisu
- hraje elementární etudy a nátisková cvičení
- využívá základní výrazové prostředky (dynamika $p - mf - f$, tenuto – staccato)
- nastuduje jednoduchou lidovou píseň a interpretuje ji podle sluchu
- předvede snadnou přednesovou skladbu s doprovodem klavíru
- rozebere mechanické části nástroje, vhodným způsobem a prostředky jej udržuje

4. ročník

- rozvíjí brániční dýchání a zvětšuje kapacitu plic
- zkvalitňuje barvu tónu a zlepšuje intonaci
- rozlišuje dynamické stupně $p - mf - f$ včetně crescenda a decrescenda
- upevňuje hru staccato, tenuto, legato i portamento
- využívá technických znalostí a možností v rámci dynamiky
- hraje nátisková cvičení a etudy střední technické obtížnosti
- předvede přednesovou skladbu v rozsahu jedné stránky

5. ročník

- opravuje samostatně nesprávný postoj či držení nástroje
- tvoří vyrovnaný tón pomocí bráničního dýchání
- přechází plynule mezi hrou staccato, tenuto
- změkčuje pasáže legata pomocí technických cvičení
- orientuje se v základních pravidlech tečkovaného frázování (swing)
- hraje jednostránkové etudy
- nastuduje samostatně snadnou skladbu včetně dynamiky

- **6. ročník**
- má správný postoj a držení nástroje při hře
- tvoří kvalitní tón v celém hraném rozsahu
- dodržuje techniku bráničního dýchání a prodlužuje dechové fráze
- využívá dynamické prostředky (*p – mf – f; cresc., decresc.*), dále i *akcent* a *sfz.*
- interpretuje skladbu z období baroka
- plynule frázuje tečkovaný rytmus (swing)
- nastuduje samostatně skladbu klasického charakteru včetně dynamiky
- učí se jednoduché transpozice

7. ročník

- udrží rovný tón bez kazů ve více dynamických odstínech
- tvoří jemné nasazení
- intonuje v rámci hraného rozsahu
- zdokonaluje a rozšiřuje dynamické prostředky (*pp - p – mf – f - ff; cresc., decresc.*)
- hraje staccato v rychlejším tempu
- interpretuje středně obtížnou skladbu klasického období
- interpretuje swingovou skladbu včetně výrazových prostředků a frázování
- nastuduje samostatně skladbu klasického charakteru včetně všech výrazových prostředků
- v jazzové hudbě využívá charakteristické frázování
- učí se jednoduché transpozice

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- uplatňuje dynamickou škálu v celém tónovém rozsahu
- hraje dvojité a trojitě staccato ve středním tempu
- orientuje se ve složitějším notovém zápise
- zdokonaluje intonaci a lehkost nasazení tónu

2. ročník

- upevňuje a zdokonaluje brániční dýchání
- zdokonaluje frázování v rozličných hudebních žánrech a vkusně je využívá
- profiluje se v různých hudebních seskupeních
- orientuje se pružně ve svém partu v rámci hry z listu

3. ročník

- hraje delší skladby střední obtížnosti úrovně, které pojímá komplexně z hlediska technické náročnosti a výrazových prostředků
- má vlastní představu o interpretaci skladeb z různých stylových období
- dokáže samostatně nastudovat středně obtížnou skladbu (sonáta, suite)

4. ročník

předvede absolventský výkon, jenž je shrnutím dosažených interpretačních vědomostí, dovedností a zkušeností

5.19 Studijní zaměření Hra na pozoun

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty											
Akordeonový soubor				1	1	1	1	1	1	1	1
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum											
Komorní hra flétn											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěváček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák plní v přípravném studiu 1, 2 výstupy přípravného studia zobcové flétny.

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- tvoří tón bez nátrubku i s nátrubkem, vydrží dlouhé tóny
- správně nástroj drží a zaujímá správný postoj při hře
- popíše části nástroje, nástroj udržuje v čistotě
- hraje v rozsahu tónů d - hes
- artikuluje při tvorbě tónů tenuto

2. ročník

- předvede správnou údržbu nástroje, mazání snížkové části
- hraje v rozpětí tónů d - d1
- zahraje stupnice durové tenuto z notového zápisu
- tvoří tón pomocí artikulace tenuto, staccato
- techniku hry legato předvede retní vazbou

3. ročník

- zahraje rozehrávací cvičení a zdůvodní jejich význam
- předvede posuv snižce bez optické kontroly poloh
- při hře používá techniku žeberně bráničního dýchání
- zahraje stupnice dur i moll do 4 křížků a 4 bé v rozsahu tónů d - f1
- způsob hry legato zahraje protipohybem, smíšenou vazbou

4. ročník

- vydržované tóny a rozehrávací modely zahraje s dynamickým rozlišením
- vytvoří měkký a rovný tón
- hraje na 5. – 6. poloze
- hraje stupnice do 5 křížků a 5 bé tenuto, legato, staccato
- předvede technická cvičení staccato
- správně intonuje při hře s doprovodným nástrojem

5. ročník

- hraje tenuto rozložené akordy, tonický a dominantní septakord
- hraje na všech 7 polohách
- vysvětlí význam užití vedlejších poloh, zdůvodní jejich použití na zadaném příkladu
- na základě poslechu zahraje elementární linku z paměti

6. ročník

- zahraje durové stupnice s T5 a D7 z paměti
- ve skladbách navrhne vlastní představu uměleckého projevu
- předvede hru glissando, kontroluje jeho průběh
- zahraje z listu skladby úrovně 2. ročníku I. stupně

7. ročník

- interpretuje etudy technické i přednesové a vyhodnotí jejich přínos pro vlastní zdokonalení hry
- zahraje ušlechtilým tónem v plném rozsahu tónů nástroje E – b1
- používá techniku dvojitého staccata

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- zahraje z listu skladby úrovně 5. ročníku I. stupně
- využívá při hře kontrolované techniky žeberně bráničního dýchání a techniku zběhlosti pravé ruky
- artikuluje trojitým jazykem v pomalém tempu
- při hře stupnic využívá variačních způsobů

2. ročník

- hraje násobné staccato v rychlém tempu
- při hře ve vysokém rejstříku užívá metodu odlehčeného nátisku
- předvede hru a čtení zápisu skladeb notovaných v tenorovém klíči
- zahraje na příbuzný nástroj – tenor skladby úrovně 1. – 3. ročníku I. stupně

3. ročník

- předvede hru pedálových tónů pomocí kvartové zápojky
- zahraje etudy zaměřené na střídavý takt a střídání klíčů

4. ročník

- používá alternativní volby poloh pomocí kvartové zápojky v celém rozsahu nástroje

- zahraje skladbu notovanou v altovém klíči
- zahraje na příbuzný nástroj - baryton

5.20 Studijní zaměření Hra na tubu

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Povinně volitelné předměty											
Akordeonový soubor				1	1	1	1	1	1	1	1
Cimbálová muzika											
Čtyřruční hra											
Flétnový soubor											
Jazzband											
Hudební praktikum											
Komorní hra fléten											
Kytarový soubor											
Pěvecký sbor HeXaM											
Pěvecký sbor Zpěvákček											
Smyčcový soubor											
ZUŠkapela											

Pozn.:

1. Dítě může na doporučení učitele navštěvovat povinně volitelný předmět i v nižším ročníku. O zařazení do povinně volitelného předmětu rozhoduje učitel.
2. Žák, který nastoupí do II. stupně bez předešlého hudebního studia, začíná plnit výstupy 1. ročníku I. stupně podle individuálního studijního plánu.
3. Hodinová dotace pro povinně volitelné předměty může být navýšena.

Učební osnovy

Žák plní v přípravném studiu 1, 2 výstupy přípravného studia zobcové flétny.

I. stupeň

Žák:

1. ročník

- fixuje základy bráničního dýchání
- předvede správný postoj a držení nástroje
- hraje vydržované tóny v rámci vlastních technických dispozic
- kombinuje pomocí elementárních cvičení noty celé, půlové a čtvrt'ové

2. ročník

- fixuje svůj postoj a držení nástroje
- zdokonaluje a zkvalitňuje nasazení
- koriguje rovný tón
- rozšiřuje rozsah v rámci vlastních technických dispozic
- hraje jednoduché lidové písně
- využívá tenuto a legato v základních formách
- předvede jednoduchou lidovou píseň z paměti
- orientuje se v souhře s klavírním doprovodem učitele

3. ročník

- kontroluje samostatně postoj a držení nástroje
- nachází vhodný způsob nácvičku obtížných míst jednotlivých skladeb
- orientuje se pružněji v notovém zápisu
- hraje elementární etudy a nátisková cvičení
- využívá základní výrazové prostředky (dynamika $p - mf - f$, tenuto – staccato)
- nastuduje jednoduchou lidovou píseň a interpretuje ji podle sluchu
- předvede snadnou přednesovou skladbu s doprovodem klavíru
- rozebere mechanické části nástroje, vhodným způsobem a prostředky jej udržuje

4. ročník

- rozvíjí brániční dýchání a zvětšuje kapacitu plic
- zkvalitňuje barvu tónu a zlepšuje intonaci
- rozlišuje dynamické stupně $p - mf - f$ včetně crescenda a decrescenda
- upevňuje hru staccato, tenuto, legato i portamento
- využívá technických znalostí a možností v rámci dynamiky
- hraje nátisková cvičení a etudy střední technické obtížnosti
- předvede přednesovou skladbu v rozsahu jedné stránky

5. ročník

- opravuje samostatně nesprávný postoj či držení nástroje
- tvoří vyrovnaný tón pomocí bráničního dýchání
- přechází plynule mezi hrou staccato, tenuto
- změkčuje pasáže legata pomocí technických cvičení
- orientuje se v základních pravidlech tečkovaného frázování (swing)
- hraje jednostránkové etudy
- nastuduje samostatně snadnou skladbu včetně dynamiky

6. ročník

- má správný postoj a držení nástroje při hře
- tvoří kvalitní tón v celém hraném rozsahu
- dodržuje techniku bráničního dýchání a prodlužuje dechové fráze
- využívá dynamické prostředky ($p - mf - f$; *cresc.*, *decresc.*), dále i *akcent* a *sfz.*
- interpretuje skladbu z období baroka
- plynule frázuje tečkovaný rytmus (swing)
- nastuduje samostatně skladbu klasického charakteru včetně dynamiky
- učí se jednoduché transpozice

7. ročník

- udrží rovný tón bez kazů ve více dynamických odstínech
- tvoří jemné nasazení
- intonuje v rámci hraného rozsahu
- zdokonaluje a rozšiřuje dynamické prostředky ($pp - p - mf - f - ff$; *cresc.*, *decresc.*)
- hraje staccato v rychlejším tempu
- interpretuje středně obtížnou skladbu klasického období
- interpretuje swingovou skladbu včetně výrazových prostředků a frázování
- nastuduje samostatně skladbu klasického charakteru včetně všech výrazových prostředků
- v jazzové hudbě využívá charakteristické frázování

- učí se jednoduché transpozice

II. stupeň

Žák:

1. ročník

- uplatňuje dynamickou škálu v celém tónovém rozsahu
- hraje dvojité a trojité staccato ve středním tempu
- orientuje se ve složitějším notovém zápise
- zdokonaluje intonaci a lehkost nasazení tónu

2. ročník

- upevňuje a zdokonaluje brániční dýchání
- zdokonaluje frásování v rozličných hudebních žánrech a vkusně je využívá
- profiluje se v různých hudebních seskupeních
- orientuje se pružně ve svém partu v rámci hry z listu

3. ročník

- hraje delší skladby střední obtížnosti úrovně, které pojímá komplexně z hlediska technické náročnosti a výrazových prostředků
- má vlastní představu o interpretaci skladeb z různých stylových období
- dokáže samostatně nastudovat středně obtížnou skladbu (sonáta, suita)

4. ročník

- předvede absolventský výkon, jenž je shrnutím dosažených interpretačních vědomostí, dovedností a zkušeností

5.21 Hudební nauka

Žák :

1.ročník

- rozlišuje zvuky a tóny, vlastnosti tónů
- ovládá základy notopisu ve vztahu k pojmům notová osnova, houslový klíč, takt, taktová čára, hudební abeceda, nota celá, půlová, čtvrt'ová a osminová, posuvky, předznamenání, pomlky, legato, ligatura, staccato, repetice, koruna a zná funkce těchto pojmů
- zná základní tempová (andante, moderato, allegro) a dynamická (p, mf, f) označení
- orientuje se v taktu 2/4, 3/4 a 4/4 (opakuje a zapisuje jednoduché rytmy, vytukává jednoduché rytmické cvičení podle notového zápisu)
- zpívá a zapisuje durové stupnice C, G, D, F včetně trojzvuků
- zapisuje do notové osnovy g – c3
- u písní a skladbiček rozlišuje náladu dur a moll, hru sólo a hru ve skupině (orchestr), druhy nástrojů; vnímá změny harmonie, tempa (ukolébavka, tanec, pochod)
- lidovou píseň zpívá od různých tónů, doprovodí ji na jednoduchý rytmický nástroj; chápe rozdíl mezi písní lidovou a umělou včetně pojmů sloka, refrén a vnímá lidovou tradici moravských a českých písní

2.ročník

- ovládá základy notopisu ve vztahu k pojmům nožička, praporek, basový klíč, synkopa, nota s tečkou, šestnáctinová nota a pomlka, prima volta a sekunda volta; zná jejich funkce
- orientuje se v taktu 6/8 a 3/8; v 2/4, 3/4 a 4/4 taktu vytvoří a zapíše do not vlastní rytmický útvar; vytvoří rytmické cvičení s různými kombinacemi rytmických útvarů
- orientuje se v předznamenání stupnic a v akordech do 4 # a 4 b, rozliší celé tóny a půltóny
- teoreticky poznává a v praxi používá crescendo, decrescendo, ritardando, accelerando, adagio, pp, ff
- sluchem rozlišuje tón – interval – akord
- umí vyjmenovat základní intervaly a orientuje se v C dur , G dur a D dur
- od různých tónů umí zazpívat durový akord, píseň, jednoduchý kánon nebo vlastní melodii; pomocí T, D vytvoří doprovod jednoduché písně (chápe, co je sólo a co je doprovod)
- zná možnosti hrát sólo, ve dvojici, ve skupině nebo v orchestru (má přehled o nástrojích symfonického orchestru)
- rozlišuje jednoduchou písňovou formu a-b, formu ronda a-b-a
- umí vyjádřit verbálně i nonverbálně (pomocí barev atd.) své pocity z poslechu hudebního materiálu

3.ročník

- zná pojmy metronom, orchestr, dirigent, partitura, transpozice (transponuje dur, lidovou píseň v notovém zápise), dvoutaktí, akcent, triola, dvojhlas (orientuje se v notovém zápise), kvintakord a obraty, tónika, dominanta, subdominant - poznává případný grafický zápis těchto pojmů a zná jejich funkce
- chápe stavbu mollové stupnice aiolské, harmonické a melodické
- doplní chybějící rytmy a melodie v jednoduché lidové písni, vytvoří vlastní ostinátní doprovod ke zpěvu jako jeden rytmický takt nebo dvoutaktí
- rozpozná základní hudební nástroje symfonického orchestru a dokáže je zařadit do skupin smyčcových, dechových dřevěných, žesťových a bicích nástrojů
- zná menuet, polku, valčík a symfonickou báseň
- poslouchá hudbu českých skladatelů např. Dvořáka a Smetany, vnímá prvky lidové písně v dílech českých skladatelů období romantismu
- dokáže diskutovat o dané melodii či skladbě
- dokáže podle not zpívat jednoduché melodie a dvojhlas lidové písně, umí zpívat dvojhlasý a tříhlasý kánon a zahraje part ve dvojhlasém rytmickém cvičení

4.ročník

- v oblasti hudební teorie zná všechny noty a pomlky, umí tvořit mollové stupnice a akordy do 4 # a 4 b, chápe význam hlavních kvintakordů, rozlišuje intervaly velké, čisté a malé, dokáže správně zařadit základní pojmy pro označení tempa mezi pomalé, střední a rychlé, chápe enharmonickou záměnu, zná pojmy cantabile, espressivo, meno, dolce
- dokáže zapsat do not rytmus a melodii známé jednoduché lidové písně a zazpívat jednoduché improvizáční melodicko-rytmické melodie v dané tónině, transponuje písně v notovém zápise v jednoduchých durových tóninách, na základě T,D,S umí vytvořit a zapsat do not jednoduchý doprovod k melodii

- definuje duo, trio, kvarteto, kvinteto, sexteto, septeto, okteto a noneto
- zná druhy sborů a umí pojmenovat rozdělení zpěvních hlasů
- popíše rozdíly mezi baletem, operou, operetou, divadlem, muzikálem
- v rámci výuky HN poslouchá skladby např. Mozarta, Beethovena a hudbu období klasicismu
- zná český hudební festival Pražské jaro, Českou filharmonii a Filharmonii Bohuslava Martinů

5.ročník

- poznává v notovém zápisu (včetně pochopení funkcí) dvaatřicetinové noty, tenuto, portamento, glissando, dominantní septakord, melodické ozdoby, Coda, D.S., da Capo, Fine
- tvoří intervaly čisté, velké, malé, zvětšené a zmenšené
- orientuje se v dvojhlasé a tříhlasé partituru
- dokáže opakovat a zapsat do not rytmus a melodii nebo intonačního cvičení, transponuje píseň v notovém zápisu v durových i mollových tóninách
- umí zazpívat jednoduché improvizální melodicko-rytmické melodie v dané tónině a tvoří melodické doprovody ke zpěvu písně (znalost T,D,S)
- rozumí pojmu polyfonie, fuga, barokní suita, koncert, sonáta, symfonie
- orientuje se v nástrojovém složení různých seskupení klasické, populární, lidové hudby a hudby jiných žánrů
- má přehled o všeobecném kulturním dění, zná klavírního virtuosa Rudolfa Firkušného a další významné interprety klasické hudby
- rozumí časové ose od vývoje pravěké hudby po soudobou hudbu s nejvýznamnějšími hudebními skladateli v návaznosti na vývoj hudebních nástrojů
- dokáže diskutovat o dané skladbě jakéhokoliv žánru
- chápe význam hudební teorie, kterou je podložena praktická hra na hudební nástroj
- písemně vypracuje závěrečnou práci na dané téma
- rozumí významu hudby v životě každého člověka

5.22 Komorní, souborová a orchestrální hra, sborový zpěv

Ve škole pracuje několik souborů, komorních seskupení a sborů. Jejich početnost se řídí podle aktuálního počtu žáků a jejich způsobilosti pro hru ve skupině a podle potřeb školy. Jmenovitě to jsou: **Akordeonový soubor** (mladší žáci, starší žáci), **Komorní hra flétn, Flétnový soubor, Jazzband, ZUŠkapela, Cimbálová muzika** (Makovička, Maková), **Smyčcový soubor** (Strunečky, Strunky), **Čtyřruční hra, Kytarový soubor, Pěvecký sbor HeXaM, Pěvecký sbor Zpěváček, Hudební praktikum.**

Akordeonový soubor

Do akordeonového souboru přichází žáci ve čtvrtém ročníku I. stupně a setrvávají zde až do absolutoria. Hlavní součástí tvoří akordeony, které doplňují jiné nástroje, např. keyboard, saxofon, zobcové flétny. Při hře v souboru se žáci učí ukázněnosti, odpovědnosti a vzájemné spolupráci mezi hráči odlišného věku i schopností, vznikají zde nová přátelství. Nejdůležitějším přínosem kolektivní hry je podchycení zájmu žáků o hru na nástroj, hra skladeb širšího repertoáru s celkově vyšší náročností než při sólové

hře, což přispívá k rychlejšímu hudebnímu vývoji hráčů na akordeon. Akordeonový soubor se pravidelně zúčastňuje soutěží a každoročně jezdí na víkendová soustředění.

Žák:

- hraje podle gest dirigenta
- orientuje se pohotově zrakově i sluchově v notovém zápisu
- hraje od označených taktů
- je schopen souhry s ostatními hráči
- využívá získané hráčské dovednosti z oblasti dynamiky, agogiky, frázování a artikulace
- zná základy taktování a rozlišování taktů

Komorní hra fléten

Účastní se žáci hry na zobcovou flétnu od 3. ročníku výš. Zaměření výuky se týká zvláště problematiky přednesu, rytmu a intonace. Preciznost vzájemné souhry je zde samozřejmostí. Repertoár je tvořen ponejvíce hudbou renesanční a barokní, výjimečně hudbou klasicistní i soudobou.

Žák:

- projevuje schopnost koncentrace po celou délku hrané skladby
- respektuje veškeré interpretační pokyny učitele
- po rytmické stránce hraje zásadně ve vědomém vztahu k okolním hráčům
- zná význam všech používaných znaků v partech – orientace podle čísel taktů, písmen, přehled o situaci během dlouhých mnohataktových pomlk
- během hry reaguje pohotově na pokyny dirigenta nebo vedoucího souboru

Flétnový soubor

Účastní se žáci hry na zobcovou flétnu a žáci hry na příčnou flétnu od 3. ročníku výš. Zaměření souboru je na schopnost vzájemné souhry. Repertoár je tvořen hudbou renesanční, barokní, klasicistní a také hudbou soudobou – v rozmezí dvouhlasu až čtyřhlasu. Důraz je kladen na pohotovost při vnímání notového textu – zvláště jeho rytmické stránky.

Žák:

- projevuje schopnost koncentrace po celou délku hrané skladby
- respektuje veškeré interpretační pokyny učitele
- po rytmické stránce hraje zásadně ve vědomém vztahu k okolním hráčům
- zná význam všech používaných znaků v partech – orientace podle čísel taktů, písmen, přehled o situaci během dlouhých mnohataktových pomlk
- během hry reaguje pohotově na pokyny dirigenta nebo vedoucího souboru

Jazzband

Tato hudební formace žáků naší školy je sestavena ze dvou sekcí: *dechové* (saxofony, trubky) a *rytmické* (bicí, el. kytara, baskytara a el. piano). Soubor navštěvují žáci od čtvrtého ročníku. Repertoár tohoto tělesa je velmi variabilní a umožňuje hráčům nahlédnout, seznámit se a interpretovat skladby rozličných jazzových údobí, od klasického swingu až po jazzrock.

Všechny skladby jsou aranžovány tak, aby maximálně vyhovovaly technickým a interpretačním možnostem jednotlivých hráčů. Žáci mohou své získané dovednosti v budoucnu uplatnit nejen v jazzové hudbě, ale i v popu a rocku.

Žáci:

- hrají své party jednotlivě i po sekcích
- vnímají svůj part i party spoluhráčů a dokáží se interpretačně přizpůsobit
- rozpoznají dynamické rozdíly mezi nástroji a umí je korigovat
- uplatňují swingové (tečkované) frázování na elementární úrovni
- předvedou vypsany chorus nebo solo
- využívají hru pomocí akordických značek (kytara, piano)
- zanalyzují hranou skladbu z hlediska údobí a navrhnou možnost vhodné interpretace

ZUŠkapela

Je soubor složený ze žáků naší školy různého věku, nejčastěji však od 5. ročníku se základním nástrojovým obsazením - 2 elektronické kytary, baskytara, klávesy a bicí. Nástrojové obsazení může být flexibilní a dle charakteru jednotlivých skladeb je lze obohatit o další elektronické i klasické nástroje. Žánrově se zaměřuje na interpretaci skladeb poprockové hudební scény. Děti se zde učí návykům, které mohou usnadnit jejich další uplatnění v různých hudebních skupinách. Soubor se prezentuje na různých koncertech a vystoupeních.

Žáci:

- hrají skladby na základě not, akordických značek a tabulatur
- soustředí se na svůj part, zároveň však vnímají party ostatních spoluhráčů
- zahrají jednoduché sólo na svůj nástroj s použitím všech dosud osvojených technických prvků
- nachystají aparaturu a naladí si nástroje podle ladičky
- tvoří elementární improvizaci
- upevňují si harmonickou představivost, samostatně odvodí základní i rozšířené akordy
- hrají celé skladby z paměti, udržují si neustále svůj kmenový repertoár (3-5 písní)

Cimbálová muzika

Při kolektivní výuce se děti seznámí s lidovou písní a jejími úpravami. Písně, které se děti učí, vycházejí z lidových tradic odkázaných minulými generacemi, avšak v soudobém pojetí tak, aby mladou generaci zaujaly. Lidové písně hrané cimbálovou muzikou pochází z Uherskohradištska a jeho podoblastí, např. Bílovice, Kopanice, Uherskobrodsko, Strání. Děti v cimbálové muzice uplatní vrozený talent pro folklor a jsou součástí udržování kulturního dědictví.

Žák:

- dbá na souhru s ostatními hráči
- zvládá nástup a ukončení, dokáže dodržet tempo a rytmus
- interpretuje jednoduché party
- zná gesta vedoucího hráče
- dbá na přesné intonační a rytmické zvládnutí partu

- akceptuje vedoucí hlasy a dokáže se dynamicky přizpůsobit

Smyčcový soubor

Od 3. ročníku žáci smyčcového oddělení navštěvují smyčcový soubor, kde mají možnost poznat krásu harmonie především klasické hudby a také hudby jiných žánrů. Seznámí se s mnoha dalšími mladými muzikanty a vytváří nové kamarádké vztahy. Soubor se prezentuje na vánočních, promenádních a jiných koncertech a soutěžích ZUŠ vyhlášených MŠMT.

Žáci:

- naučí se pocitu zodpovědnosti, protože pracují kolektivně na společné věci, jde jim o společný cíl a uvědomují si, že záleží na každém z nich
- rozvíjí schopnost tolerovat mladší nebo hráčsky slabší žáky, starší žáci jsou oporou pro začátečníky
- s postupem do vyšších ročníků se dokážou samostatněji připravovat na hodiny souboru
- zdokonalí se ve hře z listu při nácviu nových skladeb
- dbají a postupně se rozvíjí ve vytváření intonačně čistých a krásných kvalitních tónů s dynamickým odstíněním
- dodržují pravidla společných smyků
- reagují na pokyny a gesta dirigenta
- postupně přechází do náročnějších hlasů
- jsou schopni vystupovat na veřejnosti

Čtyřruční hra

Tento vyučovací předmět je určen žákům studijního zaměření Hra na klavír. Žáci využívají získané dovednosti k dalšímu poznávání klavírní literatury. Společnou hrou vytvářejí bohatší zvuk, než kterého by byli sami schopni.

Žák:

- rozliší vedoucí part (PRIMO) od vedlejšího (SECONDO) a podřídí tomu svoji hru
- orientuje se v notovém zápisu pro čtyři ruce
- dynamicky vystaví hranou skladbu a vyjádří její charakter
- samostatně podle svých schopností nastuduje svůj part
- hraje skladby různých stylových období a hudebních žánrů

Kytarový soubor

Souborová hra v kytarovém souboru se vyučuje od 3. ročníku prvního stupně, šikovní žáci na návrh učitele mohou v souboru hrát bez ohledu na ročník. Tomu je přizpůsoben výběr repertoáru tak, aby skladby zvládli všichni žáci. Výuka je postupně rozšiřována z melodického dvojhlasu na tříhlas s akordickým doprovodem. Vedle klasických skladeb, které tvoří podstatnou část repertoáru, hrají děti i písničky s akordickým doprovodem pomocí různých technik v pravé ruce. Soubor vystupuje na různých akcích školy.

Žák:

- nižší ročníky zvládají hru svého partu v 1. poloze na všech strunách
- jsou schopni vnímat tónově a rytmicky svůj hlas v souvislosti s vedením ostatních hlasů
- vnímají souborovou hru jako celek
- starší žáci zvládají hru ve vyšších polohách
- jsou schopni zahrát z listu jednodušší hlas nižších ročníků a být oporou pro mladší spoluhráče při vedení jejich partu

Pěvecký sbor HeXaM

Pěvecký sbor je určen pro žáky, kteří si chtějí zdokonalit své pěvecké zdatnosti nebo si zpívají jen tak pro radost. Hodiny sboru mohou navštěvovat děti nejen z pěveckého oddělení, ale i ostatní žáci z celé školy.

Děti se naučí zpívat jednohlas i vícehlas a capella nebo i za doprovodu různých hudebních nástrojů. Setkají se s různými hudebními žánry. Naučí se správnému držení těla, artikulaci a používání dechu při zpěvu. Zvládnou pracovat s textem a orientovat se i ve vícehlasém zápisu not. Zpěv ve sboru rozvíjí muzikálnost a děti se začnou více navzájem vnímat a poslouchat.

Každým rokem se pořádá soustředění, kde se nacvičuje repertoár na veřejná vystoupení. Sbor každoročně vystupuje na řadě koncertů.

Žák:

- správně intonuje
- využívá základní pěvecké návyky, dovednosti a technické prvky
- používá svůj hlas v celém svém přirozeném rozsahu, nepřepíná hlas
- nezpívá v nepřirozené hlasové poloze
- používá dynamiku a legato
- zpívá jednohlas, kánon
- zpívá dvojhlas i vícehlas různé náročnosti
- orientuje se v různých náročných partiturách
- pečuje o svůj hlas úměrně věku, schopnostem a inteligenci
- ví, co hlasu škodí a co prospívá

Pěvecký sbor Zpěváček

Zpěváček je určen pro nejmladší žáky školy od 5 let a děti později mohou podle svých schopností a zájmu pokračovat ve sboru HeXaM. Je součástí přípravného studia. V repertoáru má jednoduché dětské a lidové písně včetně umělých písní z pohádek, filmů nebo od známých interpretů současné populární hudby. Hudební zážitek ze zpěvu je umocněn hravou formou vyučování. Děti písně zpracovávají výtvarně, pohybově, v hereckých etudách. Každé dítě si vede zpěvníček s vlastními obrázky k písním. Sbor vystupuje na akcích školy.

Žák:

- vnímá intonaci a rytmus písně
- dokáže do zpěvu vložit požadovaný výraz, přednes (dynamika, tempo)
- zpívá sólově i v kolektivu; podřizuje se zájmům celku
- reaguje na dirigentská gesta

Hudební praktikum

Tento předmět je určen zejména žákům studijních zaměření Hra na bicí nástroje, Hra na elektronické klávesové nástroje, Hra na varhany. Základ tvoří jednohlasý nebo vícehlasý zpěv s doprovodem Orffova instrumentáře. Součástí výuky je návštěva koncertů a poslech reprodukováné hudby s následným rozbořem skladeb a jejich interpretace v souvislosti s dějinami a uměleckými slohy.

Žák:

- využívá základní pěvecké návyky, dovednosti a technické prvky
- reaguje na gesta sbormistra
- udrží svůj hlas v jednoduchém dvojhlase
- vnímá vyváženost jednotlivých hlasů
- má přehled o hudebních nástrojích
- zná rozdělení pěveckých hlasů
- orientuje se v základních hudebních formách
- ovládá základní dělení uměleckých slohů, jejich charakteristiku a nejvýznamnější představitele
- na základě svých zkušeností vyjadřuje názory na znějící hudbu a umí je zdůvodnit

6 VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

Charakteristika výtvarného oboru

Výtvarný obor v základním uměleckém vzdělávání umožňuje žákovi rozvíjet výtvarné dispozice – vnímání, představivost, výtvarné myšlení, estetické cítění a tvořivost. Žák se učí vnímat okolní svět i sám sebe pozorněji a zkouší získané podněty vyjádřit výtvarnými prostředky. To se děje v předmětu výtvarná tvorba. Ta obsahuje plošnou tvorbu, prostorovou tvorbu, počítačovou grafiku a digitální fotografii. Součástí výuky je rovněž poznávání výtvarné kultury, která prolíná nenásilně veškerým učivem. Žák tak získává ucelený přehled o výtvarném umění, vymezuje si svůj výtvarný názor a uvědomuje si důležitost vlastní tvorby jako součást osobního naplnění v amatérské a profesionální tvorbě. Absolvent naší školy má možnost dalšího studia na školách s uměleckým zaměřením.

Plošná tvorba – zahrnuje kresbu, malbu, grafiku a další techniky jako jsou koláže, frotáže, batiky a plošné experimenty. Sleduje reakci na okolní a vnitřní svět. Žák objevuje, obohacuje své myšlení a citovost. Při práci na daném výtvarném tématu poznává svět linií, barev, světla, kontrastů a tvarů. Učí se experimentovat, kreativně pracovat, používat materiály, nástroje a postupy.

Prostorová tvorba - zahrnuje modelování, keramiku, vytváření objektů, akce v přírodě jako je land-art. Učí žáky budovat prostor, všítat si objemu, kontrastů a kvality materiálů. Volná tvorba je zastoupena převážně modelováním drobných sochařských prací, reliéfů a objektů. Užitá tvorba je zastoupena převážně keramikou a pracemi s nejrůznějšími materiály.

Výtvarná kultura - žák se setkává s výtvarným uměním prostřednictvím ukázek fotografických reprodukcí uměleckých děl, originálů na výstavách a v galeriích. Seznamuje se tak s historií a vývojem výtvarného umění, uměleckou tvorbou v jednotlivých etapách vývoje a s využitím výtvarného jazyka v umělecké i mimoumělecké oblasti. Nabízí prožitky, vztahy a historii. Jde o hledání inspirace, asociací a souvislostí. Výtvarná kultura plynule a nenásilně prostupuje celou výukou výtvarného oboru.

Grafický design - zahrnuje tvorbu v grafických programech (Adobe Photoshop, Adobe Illustrator, Corel DRAW), které žák používá k tvoření, objevování a experimentování spojené s klasickými a digitálními technologiemi, jenž jsou reakcí na reálný a vnitřní svět žáka.

Digitální fotografie - žák se učí zacházet s digitálním fotoaparátem a jeho nastavením, které žák využívá k zachycení reality a myšlenky v různých podmínkách (čas, světlo). Kombinuje ji s počítačem, tiskárnou, skenerem, tabletem a klasickými technikami.

6.1 Přípravné studium

Výtvarná tvorba zahrnuje – plošnou tvorbu, prostorovou tvorbu a výtvarnou kulturu.

Učební plán	1.r	2.r
Výtvarná tvorba	2	2

Pozn.:

1. výuka probíhá v blocích
2. žáci do přípravného studia výtvarné tvorby jsou přijímáni od 5 let
3. žáci od šesti let jsou přijímáni do 2. ročníku přípravného studia
4. vyučuje se skupinově až 15 žáků

Učební osnovy

Žák:

- dokáže pojmenovat a odlišit základní výtvarné techniky (kresba, malba, keramika)
- správně použije základní nástroje a materiály ke kresbě a modelování (tužka, štětec, paleta, špachtle, kolíček)
- rozezná, co je bod, linie, skvrna
- kreslí z paměti, provede jednoduchou intuitivní kresbu dle modelu
- vyjmenuje základní barvy a z nich barvy míšené
- vybere barvy (veselé , smutné) – jednoduchá psychologie barev
- uplatňuje barevnou pestrost
- zpracuje hmotu hnětením, válením
- vytvoří kuličku, váleček, plát a z nich sestaví daný tvar
- popíše a předvede, co je to hrázkování
- provede vydut tvaru
- vytvoří jednoduchý dekor pomocí tiskátek a vrypů
- rozliší engobu a glazuru
- modeluje intuitivně jednoduché tvary věcí, postav, zvířat
- dodržuje základní hygienické a pracovní návyky

6.2 Studijní zaměření Výtvarná tvorba

Výtvarná tvorba zahrnuje – plošnou tvorbu, prostorovou tvorbu a výtvarnou kulturu.

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Výtvarná tvorba	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Pozn.:

1. výuka probíhá v blocích, hodinová dotace v 1. ročníku může být navýšena
2. žáci do II. stupně výtvarné tvorby jsou přijímáni od 14 let, vyučuje se skupinově, max. počet žáků na skupinu je 15
3. žák, který neabsolvoval studium I. stupně a věkem je zařazen do II. stupně, bude plnit spolu výstupy I. stupně základního studia (ve zrychleném tempu) a II. stupně

I. stupeň

Žák:

1.ročník/2.ročník

- pojmenuje kreslířské pomůcky (tužka, tuha, uhel, rudka, pero, fix, pastel, křída)
- rozezná kreslířské techniky
- užívá velmi jednoduchý světelný kontrast (světlá – tmavá)
- vědomě používá bod a linii
- rozliší barvy pestré a nepestré
- rozezná barvy temperové a vodové
- vytvoří jednoduchou frotáž, tisk z koláže, monotyp
- vymodeluje jednoduchý tvar (objekt, reliéf, ...) dle náčrtu
- vytvoří strukturu přidáváním a odebíráním materiálu
- používá kombinace engoby a glazury
- provede jednoduché skládání papíru, trhání, stříhání a lepení

3.ročník/4.ročník

- kreslí podle skutečnosti
- zorientuje formát výkresu
- správně rozvrhne kreslený motiv do formátu
- uplatňuje jednoduchou šraferu při stínování
- pojmenuje studené a teplé barvy
- zpracuje tisk z výšky od návrhu po vyrytí
- předvede, jak se správně drží rydlo
- dokáže barvě přisoudit vlastnosti
- modeluje jednoduché předměty dle reality
- ohýbá, přehýbá, vyklápí, zasouvá, řeže papír
- zvládá jednoduché kašírování

5.ročník/6.ročník

- přiřadí psychologii k linii
- obhájí a objasní své dílo
- kreslí podle modelu (lineární kompozice)
- ukáže a nakreslí první, druhý plán v kompozici
- provede výběr, zvětšení, zmenšení, stylizaci
- experimentuje s výběry
- záměrně přepisuje realitu
- používá perspektivu oblých těles
- obhájí vhodnost zvolené techniky kresby
- pracuje se světlem
- pozná a pojmenuje valéry barev
- rozliší od sebe plošnou a objemovou malbu
- pojmenuje a ukáže zátiší, krajinu, portrét
- modeluje základy bysty
- provede jednoduché sádrování
- provede papírořez a perforaci dalších materiálů (plech, plast, dřevo, keramika, látky)

7.ročník

- kreslí a uplatní perspektivu hranatých těles
- pojmenuje jednoduché základy lidské anatomie, proporce, kánony
- transformuje realitu k abstrakci
- rozliší výtvarné techniky malby (tempera, kvaš, olej, akvarel)
- orientuje se v psychologii barev
- využívá barevný kontrast
- modeluje figurální kompozice, bysty
- vytváří závěrečnou práci na zadané téma
- obhájí závěrečnou práci
- předvede závěrečnou práci na výstavě
- prezentuje, adjustuje, obhajuje své práce a názory
- rozlišuje jednotlivé etapy dějin umění
- pojmenuje charakteristické prvky jednotlivých etap dějin umění

II. stupeň

Žák:

1.ročník/2. ročník

- aktivně uplatňuje výtvarné techniky z I. stupně základního studia
- připraví kresebnou plochu (podklad)
- vytvoří modelaci světlem a stínem
- použije výtvarnou zkratku a stylizaci
- vypracuje návrhy pro svou práci
- využívá komplementární barvy
- vypracuje kompozici ze světlých a tmavých ploch
- porovná díla malířů
- pozná tisk z výšky a tisk z hloubky
- připraví matici pro grafiku

- vytvoří kachel, reliéf, figuru, nádobu
- využívá různé materiály k tvorbě
- vyjmenuje tvůrčí osobnosti jednotlivých etap dějin umění

3.ročník/4. ročník

- užívá dekorativního řešení plochy
- postupuje od reality k abstrakci, zjednodušuje, stylizuje, deformuje
- vytváří alternativní řešení (variacie)
- vypracuje svou jednoduchou výtvarnou řadu
- orientuje se v různých uměleckých slozích a v současném umění
- experimentuje s malířskými technikami
- pozná zlatý řez
- provede figurální malbu, malbu portrétu a malbu krajiny
- vytvoří věcnou studii zátiší a figury
- diskutuje o výtvarném problému
- tiskne vícebarevné grafiky
- vypracuje náměty v různých grafických technikách
- řeší kompozici v různých materiálech
- uplatní řemeslné zpracování sochy
- experimentuje s různými předměty a materiály
- žák vypracuje absolventskou práci volitelnou technikou a námětem, která je konzultována s učitelem
- obhájí své dílo
- adjustuje, prezentuje a instaluje své dílo i práce druhých a začleňuje je do kontextu současné tvorby

6.3 Studijní zaměření Počítačová grafika

Počítačová grafika obsahuje – grafický design, digitální fotografii, plošnou tvorbu, výtvarnou kulturu.

Učební plán	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Výtvarná tvorba	2	3	3								
Počítačová grafika				3	3	3	3	3	3	3	3

Pozn:

- 1.- 3.ročník plní žák osnovy studijního zaměření výtvarná tvorba
- žáci do II. stupně výtvarné tvorby jsou přijímáni od 14 let
- žák, který neabsolvoval studium 1. stupně a věkem je zařazen do 2. stupně, bude plnit spolu výstupy 1. stupně základního studia (ve zrychleném tempu) a 2. stupně

I. stupeň

Žák:

4./5.ročník

- ovládá počítač (vytvoří složku, uloží a otevře soubor)
- pracuje se skenerem a tabletem

- orientuje se v pracovní ploše programu Adobe Photoshop, Illustrator (menu, palety, nástroje)
- ovládá základní nástroje programu Adobe Photoshop a Illustrator (nástroje pro výběr, transformaci, barvy, vrstvy, lupa)
- ovládá základní nastavení digitálního fotoaparátu a pořizuje fotografie za denního světla
- používá detail, celek

6./7.ročník

- používá základní nástroje programu Adobe Photoshop a Illustrator (text, pero, cesty, prolnutí, vrstvy)
- orientuje se v psychologii barev a dokáže zhodnotit účinky barev
- využívá barevný kontrast
- posoudí účinek linie, bodu, rytmu
- vybuduje kompozici (první, druhý, třetí plán)
- použije výběr, zvětšování, zmenšování, zjednodušování a stylizaci
- navolí vhodný formát
- rozlišuje jednotlivé druhy souborů a je schopen rozpoznat program pro jejich použití
- popíše vektorovou a rastrovou grafiku
- pracuje s písmem
- využívá posun od reality k abstrakci
- žák vytváří absolventskou práci volitelnou technikou a námětem, která je konzultována s učitelem, kterou následně obhájí a vystaví

II. stupeň

Žák:

1./2.ročník

- aktivně uplatňuje znalosti získané z I. stupně základního studia
- ovládá základní nastavení, nástroje a rozložení pracovních ploch grafických softwarů (Ad. Photoshop, Ad.Illustrator)
- orientuje se mezi barevnými modely, které využívá počítačová grafika (RGB,CMYK,HSB,stupeň šedi)
- zpracovává návrhy pro svou práci
- pracuje samostatně na výstavbě svého díla
- dokáže popsat obory využívající počítačovou grafiku
- experimentuje s animací
- popíše rozdíl mezi 2D a 3D

3./4.ročník

- realizuje zadané téma (využívá software, technologie i kresbu)
- vybere vhodný typ písma, charakteristický tvar písma, rodinu písma, řez písma
- rozliší písmo pro základní text, pro titulky (vhodně volí velikost písma, jeho zarovnání, prostrkání, proklad mezi řádky)
- žák vypracuje absolventskou práci volitelnou technikou a námětem, která je konzultována s učitelem
- obhájí své dílo
- adjustuje, prezentuje a instaluje svá díla i práce druhých a začlení je do kontextu současné tvorby

7 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pro mimořádně nadané (vrozeními předpoklady obdařené) a talentované (systematicky se rozvíjející) žáky má škola připravenou možnost rozšířeného studia. Na základě odborného posouzení (pedagogicko-psychologická poradna nebo jiné akreditované pracoviště) a žádosti zákonných zástupců bude po schválení požadavku ředitelem školy pro dítě vypracován individuální učební plán. Talent dítěte přísluší posoudit učitel, který vezme v úvahu dosavadní vývoj žáka po stránce odborné i osobnostní.

Práce s mimořádně nadanými a talentovanými dětmi klade vysoké nároky na osobnost pedagoga, na spolupráci s rodiči. Všechny zúčastněné strany by měly mít na paměti především zdravý vývoj dítěte. Rozhodující slovo pro přiznání nebo odebrání výsady rozšířeného studia má ředitel školy.

8 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Děti, limitované zdravotním postižením nebo zdravotním či sociálním omezením, se mohou ve škole vzdělávat, pokud prokáží nezbytné předpoklady ke studiu. Na základě vyjádření odborného lékařského posouzení učitel vypracuje individuální studijní plán a za spolupráce s rodiči bude postupovat pro dítě vhodným tempem a pomocí metod, které budou v souladu s jeho handicapem a přispějí k rozvoji celistvé osobnosti dítěte. Rozhodnutí o přijetí dítěte ke studiu je v kompetenci ředitele školy. V průběhu studia může dojít ke změnám v postavení a ve vývoji dítěte. Škola bude připravena tyto skutečnosti respektovat.

9 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

Hodnocení žáků ZUŠ R. Firkušného vychází ze školského zákona č. 561/2004 Sb. a dle platné vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání. Je popsáno ve školním řádě, V. části - Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků.

Hodnocení vychází ze zásad čtyřstupňové klasifikace, z vysvědčení v pololetí a na konci školního roku, po absolvování I. a II. stupně z vysvědčení závěrečného. Žáci přípravných ročníků obdrží potvrzení o absolvování studia.

Hodnocení žáků zahrnuje:

- vlastní výkon v souvislosti s možnostmi jednotlivce
- odpovědný přístup ke hře v souboru nebo při projektové práci (včetně schopnosti spolupráce)
- vystoupení a prezentaci na akcích školy, přehlídkách, výstavách, soutěžích atp.
- aktivitu a tvůrčí přístup při vyučovacím procesu
- domácí přípravu (pravidelnost, schopnost sebevzdělávání)
- pravidelnou docházku a svědomité nošení pomůcek

Běžné hodnocení hudebního oboru

V žakovských knížkách probíhá průběžné hodnocení v měsíčních cyklech, průměrně 2x za měsíc. Vedle známek používá písemné a ústní hodnocení, razítka, obrázky a jiné vhodné motivační prvky.

Zkoušky:

- postupová komisionální zkouška se koná vždy na konci školního roku (nejpozději do 31. srpna); může ji zastoupit vystoupení dítěte na významném

- koncertě nebo úspěšná účast v soutěži (na návrh učitele)
- kontrakční komisionální zkouška o pololetí, výjimečně na konci školního roku
- absolventský koncert I., II. stupně (úspěšný absolventský výkon žáků I. stupně může být zároveň postupovou zkouškou do II. stupně studia)
- v případě potřeby předvede žák svou způsobilost k veřejnému absolventskému koncertu na absolventské předehrávce

Všechny druhy jiných než obvyklých komisionálních zkoušek mohou proběhnout pouze na základě rozhodnutí vedení školy.

Vykonání zkoušek je podmínkou pro pokračování ve studiu, v případě absolventského koncertu pro úspěšné zakončení studia.

Běžné hodnocení výtvarného oboru

V žákovských knížkách probíhá průběžné hodnocení v měsíčních cyklech, průměrně 2x za měsíc. Vedle známek používá písemné a ústní hodnocení, razítka, obrázky a jiné vhodné motivační prvky.

Závěrečné práce:

- ročníková práce na konci školního roku (nejpozději do 31. srpna)
- absolventská práce jako ukončení studia I. a II. stupně; podle posouzení kvality práce je výstupem absolventská výstava nebo běžná školní výstava

Zpracování závěrečné ročníkové práce je podmínkou pro pokračování ve studiu, v případě absolventské práce pro úspěšné zakončení studia.

Vlastní hodnocení školy

Škola se řídí platnou legislativou (Zákon č. 472/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání /školský zákon/, ve znění pozdějších předpisů).

Listinný souhrn informací o škole je shrnut ve výroční zprávě na závěr uplynulého školního roku a tvoří základ k hodnocení školy v oblasti podmínek vzdělávání, jeho průběhu a výsledkům, ve vztahu ke kvalitě řízení školy a personální práci, dále ve vztahu ke spolupráci s žáky, rodiči a dalšími subjekty.